

Znaczenie flagi w centrum debaty »2

Litwa nie świętuje 20 października,
ale daty nie odrzuca »14-15

Żeligowski: od wykonawcy Piłsudskiego,
do orędownika panslawizmu »16-17

Dwa oblicza ubóstwa »18

Polacy w 20. Rządzie RL. Polski głos będzie słyszalny w czołowych resortach

Fot. Marian Paluszkiewicz

Wpływy polskiej mniejszości narodowej w litewskiej polityce są coraz silniejsze, o czym świadczy fakt, że w składzie nowego rządu znalazło się wielu Polaków. Przedstawiciele polskiej mniejszości narodowej zajęli stanowiska szefów resortów sprawiedliwości i MSW, jak też wiceministrów i doradców. »12-13

Wojna Rosji z NATO? Papečkys: „Sojusz jest mocny” »8-9

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Ks. Tadeusz Jasiński o dziedzictwie Jana Pawła II »11

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

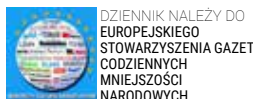
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane w opinię redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Znaczenie flagi w centrum debaty: wsparcie dla Ukrainy czy brak szacunku dla Litwy?

Aneta Sokołowska

Kontrowersje wokół flag Ukrainy wywieszonych w sali Sejmu RL skłoniły polityków do zajęcia stanowiska. Premier Inga Ruginienė podkreśla, że obecność flagi jest symbolem wsparcia dla walczącego państwa, tymczasem poseł Ignas Vėgėlė wskazuje, że wywieszanie flagi Ukrainy na równi z litewską narusza prawo i może umniejszać znaczenie litewskich symboli państwowych.

WAŻNE PRZESŁANIE

Swoje stanowisko w tej sprawie przedstawiła premier Inga Ruginienė w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”. — Flagi Ukrainy mogą wisieć w Sejmie tak długo, jak będzie to konieczne. To ważny gest symboliczny, który odzwierciedla odwagę i determinację w obronie własnego państwa. Obecność flagi Ukrainy na Litwie oznacza, że udzielamy temu krajowi wsparcia i pomocy, a jednocześnie wyrażamy dumę z tego, że Ukraina nie poddała się, lecz wciąż walczy o swoją wolność — podkreśla szefowa rządu.

Podobne stanowisko podczas rozmowy z „Kurierem Wileńskim” wyraził też były przewodniczący Sejmu Viktoras Pranckietis. — Po wysłuchaniu komentarzy dotyczących rzekomego umieszczenia flagi Ukrainy w Sejmie nie mogłem pozostać obojętny. Byłem po prostu zły, że ktoś może w ten sposób krytykować symbol Ukrainy. Takie postępowanie jest nie do przyjęcia. Znaczenie flagi Litwy nie jest w żaden sposób umniejszane — flaga Ukrainy jest wywieszona obok flagi Litwy. To przesłanie ma znaczenie dla wszystkich krajów.

Ukraina jest obecnie jedynym państwem walczącym przeciwko agresji ze Wschodu, a zarówno Polska, jak i Litwa zawsze to uznawały. Jeśli możemy okazać choćby symboliczny szacunek dla ich flagi i innych symboli narodowych, powinniśmy to zrobić — nieporównywalnie z pomocą, jaką im oferujemy, za którą Ukraińcy są wdzięczni w każdej chwili — komentuje Pranckietis.

PRZEPISY KONSTYTUCYJNE

Dziś jednak rośnie liczba osób, które pytają, czy takie gesty wciąż są wyrazem wsparcia, czy raczej umniejszają znaczenie litewskich symboli państwowych. O podobnych obawach mówił w Sejmie poseł Ignas Vėgėlė, który uznał, że umieszczanie flagi Ukrainy na równi z litewską stanowi naruszenie prawa.

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vėgėlė podkreślił, że podnoszenie flag reguluje Konstytucja RL, w przypadku flagi państwowej Litwy — symbolu państwowości. Dalsze przepisy dotyczące flag precyzyjnie określają wyjątki, kiedy można wywieszać flagi państw obcych, i zawierają jasne normy dotyczące szacunku dla flagi państwowej, wskazując, kiedy i gdzie należy ją eksponować oraz w jaki sposób

powinna być prezentowana w Sejmie. Artykuł 12. wymienia przypadki wyjątkowe, jednak wśród nich nie ma takich, które pozwalałyby na stałe i na równi wywieszanie flag obcych państw obok litewskiej flagi trójkolorowej.

Jako przykład braku szacunku do flag Vėgėlė podał sytuację w sali plenarnej Sejmu. — Flagi są eksponowane w sposób niegodny i bez zachowania odpowiedniej odległości między nimi. Nie są właściwie wywieszone — mówiąc wprost, po prostu wiszą byle jak. Kolory są niejasne, co sprawia wrażenie, że zamiast flag Ukrainy i Litwy mogłaby tam znajdować się flaga innego państwa, np. Węgier. Trzeba tu rozróżnić dwie kwestie. Po pierwsze, należy okazywać szacunek walczącemu i okupowanemu państwu, czyli Ukrainie, oraz wyrażać solidarność. Jednak nie można przy tym umniejszać ani nie szanować symboli własnego państwa, w tym trójkolorowej flagi Litwy. Niestety, w niektórych instytucjach państwowych ta zasada nie jest przestrzegana, co prowadzi do naruszenia prawa i braku szacunku wobec litewskich symboli państwowych — podkreśla poseł.

TVP
WILNO

Flagi Ukrainy mogą wisieć w Sejmie tak długo, jak będzie to konieczne — podkreśla szefowa rządu Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

■ W klinikach Santaros w Wilnie otwarto nowy gmach oddziału pediatrii Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Plebiscyt „Polak Roku 2025”. Zgłoś kandydata do nominacji

Rozpoczęła się 28. edycja prestiżowego Plebiscytu Czytelników „Kuriera Wileńskiego” — „Polak Roku 2025”. Czytelnicy mogą zgłosić swoje propozycje kandydatów. Propozycje muszą być uzasadnione, z nadesłanych wariantów Kapituła Plebiscytu wybierze finałową dziesiątkę, która zawalczy o zaszczytny tytuł „Polaka Roku 2025”.

Redakcja zachęca Czytelników do zgłaszania kandydatów, których działalność miała znaczący wpływ na życie Polaków na Litwie. Szczególnie doceniane będą osoby zaangażowane

w sprawy lokalnej społeczności — zarówno w zakresie oświaty, kultury, działalności społecznej, jak i duszpasterskiej czy politycznej.

Jak zgłosić kandydata?

Należy przesłać na podane niżej adresy imię i nazwisko zgłaszanej osoby wraz z krótkim opisem jej działalności oraz uzasadnieniem kandydatury. Na tym etapie konkursu zgłoszenia można wysyłać także poprzez pocztę elektroniczną.

Zgłoszenia można nadsyłać listownie na adres:

„Kurier Wileński”
Birbynių 4A,

LT-02121 Wilno, Litwa
z dopiskiem: „Polak Roku 2025” lub drogą elektroniczną na adres:

reklama@kurierwilenski.lt

Zgłoszenia można nadsyłać do 31 października 2025 r. Kandydatów mogą zgłaszać zarówno osoby fizyczne, jak i instytucje społeczne czy firmy prywatne. Nie obowiązuje limit zgłaszanych osób, jednak każdą propozycję należy krótko uzasadnić i opisać. Osoby, które otrzymały tytuł w latach ubiegłych, nie mogą być ponownie zgłaszane.

Redakcja

Imieniny

16 października

Aureliana, Dionizego, Emila, Florentyna, Gawła, Gerarda, Grzegorza, Igi, Jadwigi, Maksyma, Małgorzaty, Martyniana, Walentyna

17 października

Augustyna, Herona, Ignacego, Lucyny, Mariana, Niceta, Rudolfa, Seweryna, Sulisława, Wiktora, Zuzanny

Cytat dnia

„Litwa liczy na to od dawna, że zostanie podjęta taka decyzja. Rosja jest bardzo dobra w tworzeniu dla nas strategicznych dylematów. Dziś jesteśmy gotowi, aby tworzyć dylematy strategiczne dla Rosji” — tak minister ochrony kraju Dovilė Šakalienė skomentowała rozważania władz USA w sprawie dostarczenia Ukrainie pocisków dalekiego zasięgu Tomahawk.

Liczba dnia

770 mln euro będzie kosztowała rekonstrukcja zachodniej obwodnicy w Kownie. Długość odcinka wynosi 16 km.

Wszystkiego, co najlepsze

dla Tekli Kaszkin

z okazji wspaniałego Jubileuszu 100-lecia

Długich lat życia, wypełnionych zdrowiem i szczęściem,
pogody ducha, niegasnącej energii, uśmiechu na twarzy,
miłości w sercu, ludzkiej życzliwości i cierpliwości.

Życzenia składa rodzina Gulbinowiczów

Klub piłkarski „TransINVEST” z rejonu wileńskiego ma nowy dom – nowoczesny stadion piłkarski

11 października uroczyście otwarto stadion klubu piłkarskiego „TransINVEST” we wsi Galinės w rejonie wileńskim. To pierwszy nowoczesny stadion piłkarski klasy międzynarodowej nie tylko w rejonie, ale także w całym regionie wileńskim.

Witając zebranych, mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz wyraził radość, że jest to rezultat wspólnej wizji biznesu oraz Samorządu Rejonu Wileńskiego, który ma stać się centrum sportu, społeczności lokalnej i młodzieży.

„Dziś widzimy, jak marzenia i ambicje człowieka stają się rzeczywistością. To efekt miłości do piłki nożnej prezesa klubu piłkarskiego „TransINVEST” Vidmantasa Pelėdy. Cieszę się, że samorząd również przyczynił się do realizacji tego celu. Pod koniec 2023 roku, wraz z radą, uzgodniliśmy, że samorząd stanie się współwłaścicielem tego klubu piłkarskiego. Życzę, aby ten sukces zainspirował wszystkich. Niech sport jednoczy, niezależnie od tego, komu kibicujemy. Niech to będzie miejsce, gdzie będzie dorastać młode pokolenie, a sport będzie łączył społeczności” – powiedział R. Duchniewicz.

Uroczystość otwarcia stadionu przesyłał niemal tysiąc widzów – od najmłodszych entuzjastów piłki nożnej po gości w wieku zaawansowanym. W wydarzeniu wzięli udział dostojni goście: premier Inga Ruginienė, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, wicemer Edyta Tamošiūnaitė, dyrektor administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius, minister sprawiedliwości Rita Tamašunienė, minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz, członkowie Sejmu Republiki Litewskiej, radni Samorządu Rejonu Wileńskiego, a także prezes Litewskiej Federacji Piłkarskiej Edgaras Stankevičius, prezes klubu piłkarskiego „TransINVEST” Vidmantas Pelėda oraz przedstawiciele lokalnej społeczności.

W swoim wystąpieniu premier Inga Ruginienė podkreśliła znaczenie sportu dla rozwoju społeczeństwa i zdrowia publicznego. Wyraziła także uznanie dla rejonu wileńskiego za „liderstwo” i podziękowała klubowi oraz samorządowi za ich wysiłki.

KP „TransINVEST” wręczono puchar i medale za zwycięstwo w Pierwszej Lidze w sezonie 2024–2025 Fot. Greta Lisica

Mer rejonu wileńskiego R. Duchniewicz podziękował także mer rejonu szyrwinckiego Živilė Pinskiuvienė za gościnność, jaką okazano drużynie „TransINVEST”, która rozgrywała mecze w Szyrwintach, zanim zyskała własny stadion.

Prezes Klubu Piłkarskiego „TransINVEST” Vidmantas Pelėda wyraził radość z realizacji projektu, opowiedział historię powstania stadionu i szczerze podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do rozwoju klubu i infrastruktury – od pierwszych trenerów po wykonawców budowlanych oraz całą społeczność.

Nowy stadion mieści 1,5 tys. widzów (w tym 500 pod dachem), ma parking na 150 samochodów i 2 autobusy. Wyposażony jest w nowoczesny system oświetlenia oraz system VAR. W dwupiętrowym budynku o łącznej powierzchni ponad 600 metrów kwadratowych znajdują się nowoczesne szatnie, pomieszczenia dla trenerów, sędziów, medyczne, konferencyjne, dla dziennikarzy, VIP oraz inne pomieszczenia administracyjne.

Stadion jest w pełni przystosowany nie tylko do meczów Ligi A, ale

także do rozgrywek Ligi Konferencji UEFA aż do fazy grupowej.

W budowę i infrastrukturę stadionu zainwestowano ponad 5 mln euro – to znacząca inwestycja prywatnego kapitału w rozwój sportu w rejonie wileńskim. Projekt zrealizowano z inicjatywy klubu, w ścisłej współpracy z Samorządem Rejonu Wileńskiego i lokalną społecznością. Od 2023 r. Samorząd Rejonu Wileńskiego został udziałowcem klubu piłkarskiego „TransINVEST”.

W planach jest budowa dwóch dodatkowych boisk treningowych (jedno ze sztuczną, podgrzewaną nawierzchnią, drugie z naturalną murawą) oraz krytego placu dla treningów dzieci w sezonie zimowym.

Po części oficjalnej odbyło się wręczenie nagród drużynie „TransINVEST” za zwycięstwo w sezonie 2024–2025 w Pierwszej Lidze – drużyna otrzymała puchar oraz medale. Drużyna piłkarska rejonu wileńskiego powróciła do gry w A lidze.

Pierwszy mecz na własnym stadionie drużyna rozegrała z wielokrotnymi mistrzami Litwy, wileńskim Klubem Piłkarskim „Žalgiris”. Mecz towarzyski zakończył się wynikiem 1:1. ■

Wybory sołtysa w sołectwie Kołobaryszki (lit. Kalabariškių) gminy Kowalczuki w rejonie wileńskim

Samorząd Rejonu Wileńskiego informuje, że **w dn. 5 listopada 2025 r. o godz. 19** w urzędzie gminy Kowalczuki (ul. Kościelna 7A, Kowalczuki, rejon wileński) poprzez zebranie odbędą się wybory na sołtysa sołectwa Kołobaryszki gminy Kowalczuki.

Mieszkańcy sołectwa Kołobaryszki i organizacje społeczne realizujące działalność w sołectwie, są proszeni **do 27 października 2025 r. o zgłaszanie kandydatów na sołtysa**. Oferty można składać w urzędzie gminy Kowalczuki lub przesłać pocztą elektroniczną: kalveliuseniuniija@vrsa.lt.

Lista kandydatów na sołtysa zostanie ogłoszona na stronie internetowej samorządu rejonu wileńskiego www.vrsa.lt **od 31 października br.**

Dokumenty, które należy złożyć:

- zgłoszenie kandydata na sołtysa (w dowolnej formie pisemnej);
- pisemną zgodę kandydata;
- życiorys kandydata;
- jeżeli kandydata zgłasza organizacja społeczna, dodatkowo należy załączyć uwierzytelnioną kopię protokołu posiedzenia lub jego wypis.

Kandydatem na sołtysa może być pełnoletni mieszkaniec sołectwa, który nie później niż za 60 dni do wyborów zadeklarował miejsce zamieszkania w tym sołectwie, w którym zaproponowano jego kandydaturę na sołtysa (na podst. art. 38 ust. 6 Ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej, art. 8 ust. 2 i 3 Kodeksu wyborczego).

Strony przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Gość „Kuriera”: Anna Złotkowska, założycielka klubu „Wileńszczyzna jest kobietą”

We środę 15 października redakcja „Kuriera Wileńskiego” miała zaszczyt przyjąć wyjątkowego gościa, Annę Złotkowską, założycielkę klubu „Wileńszczyzna jest kobietą”. Opowiedziała i zaprosiła na 23. Międzynarodowy Bożonarodzeniowy Jarmark Charytatywny.

— Wspiera nas bardzo wiele organizacji. W tym także malarze Elipsy, czyli Stowarzyszenie Polaków Malarzy Litwy, udzielają się i wspierają nas swoimi pracami, mają swoje stoisko. (...) Ani organizatorzy, ani pracownicy nie otrzymują wynagrodzenia, to pełny wolontariat. Beneficjentami są organizacje wspierające wspólnoty, rodziny w kryzysie i tak dalej — dowiedzieliśmy się.

Jak można wesprzeć Międzynarodowy Bożonarodzeniowy Jarmark Charytatywny? Przede wszystkim przyjść i wziąć udział, ale też przekazać dary do sprzedaży.

— Przyjść do nas 29 listopada między 12:00 a 18:00. Tym razem już nie w ratuszu wileńskim, ale Centrum Sztuki Współczesnej. To jest jedyne miejsce w naszym państwie, jedyne dzień, kiedy można sobie kupić prezenty pod choinkę z aż 40 państw — jaki wybór! Gdzie znajdziemy taką różnorodność? Jakies smaki nowe, jakies wyroby... (...) Jarmark jest pod patronatem pierwszej damy państwa i pierwszej damy miasta — podkreśliła Złotkowska.

— Jest coś jeszcze. Z Fundacją „Polska Gospodyni” uzyskaliśmy projekt z dofinansowaniem Senatu RP na reaktywację Kół Gospodyń Wiejskich w Wileńszczyźnie. Dzięki temu poznałam jeszcze więcej aktywnych kobiet — zwróciła uwagę.

Padła zapowiedź, że na temat jarmarku będą przekazywa-

ne wkrótce bardziej szczegółowe informacje.

Pani Złotkowska niejednokrotnie gościła na łamach „Kuriera Wileńskiego”, jako aktywna działaczka i biznesmenka. Była też wspomniana w wywiadzie Brendy Mazur z Aliną Kuźminą nt. powstającego koła gospodyń wiejskich na wileńskiej ziemi.

Anna Złotkowska opowiedziała redakcji o zbliżających się inicjatywach, a także podzieliła się poglądem na temat sytuacji polskiej społeczności na Litwie **Fot. Janina Jarosz**

Wilno zaprasza seniorów do kina!

Tydzień kina

20–25 października

dla seniorów

Dzień seniora

20 października, poniedziałek, godz. 10:00 – 12:00.
Multikino Ozas (al. Ozo 18)

VILNIUS

Więcej informacji:

senjorukinas.lt

Materiał został przygotowany na zlecenie Urzędu Miasta Wilna. Treść jest opłacona.

INSTAGRAM Treści na kontach nastolatków pod cenzurą N-13

We wtorek 14 października platforma Instagram zaostrzyła filtrowanie treści na kontach nastolatków, aby były one zgodne z normami cenzury filmów dla osób powyżej 13. roku życia. Meta i inne platformy społecznościowe znajdują się obecnie pod presją, aby udowodnić, że zyski i zaangażowanie nie są dla nich ważniejsze niż dobro użytkowników, zwłaszcza dzieci. Instagram stwierdził, że ta zmiana w filtrowaniu treści jest najważniejszą aktualizacją kont nastolatków od momentu ich utworzenia we wrześniu ub. roku. Kategoria N-13 ma na celu ostrzeżenie rodziców, że treść zawiera nieco więcej scen nagości, przemocy lub zażywania narkotyków niż te, które są dozwolone do oglądania pod nadzorem rodziców. Wśród przykładów, które mogą być ocenione jako N-13, są drastyczne diety lub promowanie spożywania alkoholu lub tytoniu.

BUDŻET Litwa na obronę przeznaczy 5,38 proc. PKB

Premier Inga Ruginienė ogłosiła w środę 15 października, że w przyszłym roku na obronność rząd przeznaczy 5,38 proc. PKB. „W budżecie na rok 2026 na obronność zostanie przeznaczonych 5,38 proc. PKB. To rekordowa kwota” — powiedziała premier dziennikarzom w siedzibie rządu. „Idziemy ramię w ramię z naszymi sąsiadami i partnerami strategicznymi, ponieważ wszyscy rozumieją, że nasz region musi dziś poświęcić wiele uwagi obronności” — powiedziała premier. Według ministra finansów Kristupasa Vaitiekūnasa w przyszłym roku na obronność zostanie przeznaczonych prawie 4,8 mld euro. Planuje się, że cała ta kwota zostanie uwzględniona w projekcie budżetu na przyszły rok, łącznie ze środkami pożyczonymi na potrzeby ogólne państwa.

SONDAŻ Najbardziej wpływowi w mediach — Jakilaitis i Valatka

Eksperci z różnych dziedzin oraz społeczeństwo wybrali producenta i prezentera programów telewizyjnych Edmundasa Jakilaitisa (na zdjęciu) jako najbardziej wpływową osobę wśród przedstawicieli mediów w kraju, jak wynika z sondażu opublikowanego w środę 15 października przez portal informacyjny Delfi. Jakilaitis został wybrany najbardziej wpływowym przedstawicielem mediów na podstawie średniej wyników ankiet przeprowadzonych wśród społeczeństwa. Kolejne miejsca na liście najbardziej wpływowych osób zajmują: komentator Rimvydas Valatka, prezenterka Rita Miliūtė, dyrektor generalna krajowej stacji telewizyjnej LRT Monika Garbačiauskaitė-Budrienė oraz szef centrum dziennikarskiego „Siena” Šarūnas Černiauskas. Dziesiątkę zamykają prezenterki Edita Mildažytė i Rasa Tapinienė, redaktor naczelny „Verslo žinios” Rolandas Barysas, kierowniczka działu badań LRT Indrė Makaraitytė oraz prezenterka Rūta Mikelkevičiūtė.

WYNAGRODZENIA Lekarze wyprzedzili specjalistów IT

Średnie wynagrodzenie lekarzy w Litwie w ciągu ostatnich sześciu lat rosło szybciej niż w przypadku większości innych zawodów i wyprzedziło pod względem wzrostu sektor technologii informacyjnych (IT), chociaż ten ostatni nadal wyróżnia się jednymi z

najwyższych wynagrodzeń, poinformowała Służba Zatrudnienia. Dane urzędu za lata 2019-2025 pokazują, że w tym okresie dochody lekarzy wzrosły dwukrotnie: z około 2 789 euro (przed opodatkowaniem) w 2019 r. do 5 729 euro w 2025 r. „Rozwój gospodarczy, popyt na wykwalifikowaną siłę roboczą i zmiany strukturalne w niektórych grupach zawodowych przyspieszyły wzrost średnich dochodów z pracy. Jednakże obserwujemy, że niezależnie od tego, jak bardzo rozpowszechniony jest ten mit, największy wzrost wynagrodzeń odnotowano nie wśród pracowników sektora IT, ale wśród lekarzy. Wiąże się to również ze specyfiką pracy lekarzy — często pracują oni w więcej niż jednym miejscu pracy i na więcej niż jednym stanowisku” — podkreśliła w komunikacie zastępczyni dyrektora służby Giedrė Sinkevičė. W tym roku wynagrodzenia lekarzy w większości samorządów dorównały poziomowi w Wilnie, a różnice między szpitalami centralnymi a regionalnymi zmniejszyły się. Na przykład w Kownie średnie dochody lekarzy wzrosły o 121 proc, w Kłajpedzie — o 112 proc, a w Szawlach — o 108 proc.

OSZUSTWA Unipark ostrzega: nic nie wysyłali

W środę 15 października część klientów firmy Unipark otrzymała podejrzane wiadomości SMS, w których grozono wysokimi karami w przypadku nieuiszczenia rzekomej opłaty. Wiadomości te zawierały również link do podejrzanej strony internetowej. Ze względu na względy etyczne nie podajemy adresu strony. O próbach wyłudzenia należy informować funkcjonariuszy policji, dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Josvydas Elinskas, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Wojna Rosji z NATO? Papečkys: „Sojusz jest mocny i ciągle się wzmacnia”

„Zielone ludziki” przy granicy z Estonią, deportacja obywateli Rosji z Łotwy, wystawa o 10 wiekach polskiej rusofobii w Moskwie — czy Moskwa szykuje atak na kraje NATO? Raczej jest to zemsta w postaci drobnych świństw za twarde wsparcie Ukrainy — uważa Egidijus Papečkys.

Antoni Radczenko

W ostatnim czasie można zaobserwować szereg działań Federacji Rosyjskiej wymierzonych w państwa NATO.

— Rosja ciągle szykuje się do wojny z NATO, ponieważ jest to jedyna siła potrafiąca zatrzymać rosyjską agresję i nie pozwala Rosji zachowywać się tak, jak ona tego by chciała w stosunku do państw z nią graniczących. Reżim na Kremlu nie może się z tym pogodzić. Reżim rozumie, że może stać się coś takiego w Ukrainie lub innej części świata, co doprowadzi do konfliktu z NATO. Dlatego oni się do tego konfliktu szykują — zaznaczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Egidijus Papečkys, analityk ds. bezpieczeństwa oraz historyk wojskowości.

„ZIELONE LUDZIKI” PRZY GRANICY ESTONII

10 października władze Estonii zamknęły przejście graniczne z Rosją w Saatse. To była reakcja na wykrycie po rosyjskiej stronie niezidentyfikowanej i uzbrojonej grupy ludzi po stronie rosyjskiej, która przemieszczała się wzdłuż estońskiej granicy. Estońska straż graniczna poinformowała, że uzbrojeni mężczyźni nie byli rosyjskimi pogranicznikami, dlatego stanowili bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa Estonii. Estoński ekspert w dziedzinie bezpieczeństwa Marek Kohv, w rozmowie z PAP, oświadczył, że to była świadoma prowokacja ze strony Rosji. „To nie był przypadek, ale zaplanowane działanie, prowokacja, rodzaj rosyjskiej operacji informacyjnej, w prowadzonej przez Kreml wojnie hybrydowej” — skomentował sytuację Estończyk.

Wzmacnia się nie tylko same NATO, ale również poszczególne kraje — twierdzi Egidijus Papečkys Fot. Dainius Labutis, ELTA

Zgodnie z łotewskim ustawodawstwem obywatele Rosji chcąc legalnie przebywać na terytorium Łotwy, muszą uzyskać status rezydenta długoterminowego UE. Do uzyskania statusu jest potrzebna znajomość języka łotewskiego minimum na poziomie A2 oraz pozytywna weryfikacja przez służby specjalne.

Amerykański Instytut Studiów nad Wojną (ISW) nazwał uzbrojoną grupę „zielonymi ludzikami”, czyli użył określenia, jakie stosowano wobec uzbrojonych rosyjskich żołnierzy nieposiadających dystynkcji wojskowych na Krymie w 2014 r. Zdaniem ISW Federacja Rosyjska ostatnio nasiliła tajne i jawne ataki na Europę, które oznaczają „Fazę Zero” kampanii,

mającej na celu przygotowanie się do ewentualnej przyszłej wojny NATO z Rosją. Zdaniem analityków „Faza Zero” ma polegać na działaniach w sferze informacyjnej oraz psychologicznej.

— Nic nie wskazuje na to, że Rosja podjęła odpowiednie działania o charakterze psychologiczno-informacyjnym, po zakończeniu których jest planowane rozpoczęcie wojny. Raczej mamy do czynienia z działaniami skierowanymi na skłócenie państw Sojuszu Północnoatlantyckiego. Faktycznie widzimy sporo incydentów, które mimo wszystko zaliczyłbym do drobnych. Raczej pokazują, że Rosja nie może pogodzić się z tym, że kraje UE i NATO twardo wspierają Ukrainę. Nie może nam tego wybaczyć, dlatego dokonuje licznych prowokacji, które określiłbym raczej mianem drobnego świństwa — oświadczył Papečkys.

8.>>

**DEPORTACJA Z ŁOTWY
I WYSTAWA W MOSKWIE**

Mniej więcej w tym samym czasie rząd Łotwy nakazał 841 obywatelom Rosji opuszczenie kraju do 13 października. W przypadku, jeśli wymienione osoby nie dostosują się do nakazu, wówczas zostaną przymusowo deportowane z kraju. Zgodnie z łotewskim ustawodawstwem obywatele Rosji chcąc legalnie przebywać na terytorium Łotwy, muszą uzyskać status rezydenta długoterminowego UE. Do uzyskania statusu jest potrzebna znajomość języka łotewskiego minimum na poziomie A2 oraz pozytywna weryfikacja przez służby specjalne. To dotyczyło mniej więcej 30 tys. obywateli Rosji, z których absolutna większość potrafiła dostosować się do wymogów, ponad 2 tys. opuściło Łotwę i tylko wspomnianych 841 obywateli Rosji nie przedstawiło żadnych dokumentów potwierdzających znajomość języka państwowego.

Decyzja Łotwy została zauważona w Moskwie. „Musimy zrobić wszystko dla obrony własnych obywateli” — oświadczył przewodniczący rosyjskiego parlamentu Wiczesław Wołodin. W stolicy Rosji została otwarta wystawa „Dziesięć wieków polskiej rusofobii”, która zdaniem organizato-

rów ma pokazać, że rusofobia jest jednym z kluczowych elementów polskiej świadomości. Wystawa jest zbiorem rosyjskich fake newsów, takich jak na przykład, że za zbrodnią katyńską stały Niemcy, a armia Andersa zdradziła ZSRS.

SILNE NATO

Czy wszystkie wymienione działania Rosji świadczą, że ten kraj szykuje swoje społeczeństwo do wojny z NATO?

— Nikt nie jest w stanie powiedzieć, kiedy może wybuchnąć wojna Rosji z NATO. Nie możemy wykluczyć, że Rosja może zrobić „coś”, na co NATO będzie musiało odpowiedzieć i to może spowodować wojnę. Na razie tego typu incydentów nie widać. Warto też pamiętać, że Rosja nie ma odpowiednich zdolności wojskowych do wojny z Sojuszem. Wszystkie jej siły ugrzęzły w Ukrainie. Do rozpoczęcia konfliktu z NATO Rosja ma odbudować swoją siłę wojskową i przerzucić wojsko do granic Sojuszu. Trzeba jednak pamiętać, że NATO z każdym dniem staje się coraz bardziej silne. Wzmacnia się nie tylko same NATO, ale również poszczególne kraje. Zwłaszcza dotyczy to państw sąsiadujących z Rosją, jak Litwa, Łotwa i Polska. Nawet, jeśli Rosji uda się odbu-

10 października władze Estonii zamknęły przejście graniczne z Rosją w Saatse. To była reakcja na wykrycie po rosyjskiej stronie niezidentyfikowanej i uzbrojonej grupy ludzi po stronie rosyjskiej, która przemieszczała się wzdłuż estońskiej granicy.

dować swoje zdolności wojskowe, to spotka się ona z o wiele silniejszym przeciwnikiem niż to było wczoraj. Dlatego nie widzę przesłanek do tego, że Rosja jest przygotowana do wojny z NATO. Wojna z NATO jest dużym egzystencjalnym zagrożeniem dla reżimu Putina. Przegrana Rosji może okazać się końcem tego reżimu — podkreślił Papečkys.

Rozmówca nie zgadza się z wypowiedziami niektórych zachodnich komentatorów, jakoby NATO nie jest gotowe do wojny z Rosją.

— Nigdy w historii nie było takiej wojny, kiedy napadający i napadnięty byli w 100 proc. przygotowani. Zawsze czegoś zabrakło lub coś nie było dokończzone. Trzeba pamiętać, że wzmacnianie zdolności wojennych jest ciągłym procesem. Jedno jest pewne: NATO dzisiaj jest mocne i ciągle się wzmacnia. Teraz podstawowym celem Rosji jest rozbicie wewnętrznej jedności państw członkowskich. Te wszystkie prowokacje i, jak je nazywam, świństwa, są skierowane do realizacji tego celu. Poprzez takie działania Moskwa chce wprowadzać zamęt w państwach członkowskich, który ma zmniejszyć zaufanie społeczeństwa do władzy politycznej. Ten cel wcale nie powinien zostać zrealizowany. Raczej obserwujemy odwrotny proces. Społeczeństwa na Litwie lub w Polsce stają się bardziej odporne. Warto też zwrócić uwagę, jak zmienia się pogląd Niemiec na Rosję. Tam jest coraz mniej osób, które mają wątpliwości w sprawie roli Rosji — oświadczył analityk. ■

10 października władze Estonii zamknęły przejście graniczne z Rosją w Saatse
Fot. Reelika Rimand, Estońska Straż Graniczna (Politsei- ja Piirivalveamet)

Punkty do matur dodano wbrew prawu. Prokuratura nie podejmie działań

Prokuratura Generalna uznała decyzję o automatycznym dodaniu 10 punktów do wyników egzaminów maturalnych za sprzeczną z prawem. Mimo to nie skieruje sprawy do sądu, powołując się na brak podstaw prawnych i zakończenie procesu rekrutacji. Resort oświaty broni decyzji, a premier Inga Ruginienė uważa ją za konieczną.

W środę 15 października Prokuratura Generalna poinformowała, że komisje oceniające egzaminy maturalne naruszyły obowiązujące przepisy, decydując się na dodanie każdemu maturzyście po 10 punktów do wyników wszystkich egzaminów — z wyjątkiem języka litewskiego. Uznano, że decyzje te „są sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, konstytucyjnymi zasadami legalności i pewności prawa”.

Mimo jednoznacznej oceny prawnej, śledczy nie skierują sprawy do Najwyższego Sądu Administracyjnego Litwy. Ich zdaniem decyzje komisji były z prawnego punktu widzenia nieważne, co uniemożliwia zastosowanie środków ochrony interesu publicznego.

BRAK PODSTAW DO UNIEWAŻNIENIA

Według prokuratury, obecnie nie ma możliwości podjęcia działań prawnych mających na celu unieważnienie decyzji komisji. Argumentem jest zakończenie procesu egzaminacyjnego i związanych z nim procedur.

„Tegoroczna sesja państwowych egzaminów maturalnych dobiegła końca, prace kandydatów zostały ocenione, a wyniki zatwierdzone i ogłoszone. Na podstawie wyników odbyła się już rekrutacja do szkół wyższych i innych placówek, a zdający egzaminy zawarli umowy z instytucjami edukacyjnymi” — poinformowała prokuratura.

Zdaniem śledczych unieważnienie decyzji o dodaniu punktów wymagałoby ponowne przeprowadzenie całej procedury rekrutacyjnej.

Jednocześnie resort edukacji został zobowiązany do usunięcia stwierdzonych naruszeń, w tym do zmiany regulaminu pracy komisji egzamina-

cyjnych. Obowiązujący dotąd przepis, na mocy którego komisje ustalały progi zaliczenia egzaminów, uznano za sprzeczny z ustawą o edukacji oraz zasadami administracji publicznej.

MINISTERSTWO: PROKURATURA NIE STWIERDZIŁA NARUSZENIA PRAWA

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu oświadczyło, że w decyzji Prokuratury Generalnej nie stwierdzono, iż przyznanie dodatkowych 10 punktów do wyników egzaminów maturalnych było niezgodne z prawem. Resort podkreślił, że odniesienia do naruszeń prawa pojawiły się jedynie w komunikacie prasowym, a nie w oficjalnym postanowieniu prokuratury, które ministerstwo uznaje za obowiązujące.

„W decyzji prokuratury, którą otrzymało Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu, nie stwierdzono, że decyzja o dodaniu dziesięciu punktów wszystkim zdającym jest niezgodna z prawem” — stwierdzono w komunikacie.

Minister Raminta Popovienė wyraziła wdzięczność prokuratorom za odstępianie od kroków prawnych, ale skrytykowała sposób przekazania informacji opinii publicznej.

„Chciałabym podziękować prokuratorom za decyzję o odstępianiu od zastosowania środków ochrony interesu

publicznego i niewnoszeniu sprawy do sądu. Jednak nie zamierzam i nie mogę oceniać wybranego sposobu przekazania społeczeństwu komunikatu, którego nie ma w oficjalnym dokumencie” — napisała minister na Facebooku.

Dodała, że mimo kontrowersji wokół decyzji o przyznaniu punktów, uważa ją za słuszną i konieczną w tamtej sytuacji.

PREMIER: DECYZJA BYŁA KONIECZNA

Premier Inga Ruginienė odniosła się do sprawy, podkreślając, że decyzja o dodaniu punktów była nieoptymalna, ale konieczna. „Decyzja była słuszną, ponieważ nie było innego wyjścia” — powiedziała premier.

Szefowa rządu zaznaczyła, że decyzję podjęto w celu zapewnienia większej liczbie uczniów możliwości kontynuowania nauki na poziomie wyższym.

„Musieliśmy tu i teraz naprawić błędy popełnione przez rząd konserwatystów” — dodała Ruginienė.

Premier zapewniła, że planowane są zmiany systemowe, które mają zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości. Do 1 grudnia resort sdukcacji ma przygotować nowe zasady dotyczące oceny egzaminów i ustalania ich wyników. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

Decyzja o automatycznym dodaniu 10 punktów wpłynęła na wyniki tysięcy uczniów Fot. Žygmantas Gedvila, ELTA

„Być jest ważniejsze niż mieć”. Przesłania Jana Pawła II aktualne do dziś

Aneta Sokołowska

16 października przypada Dzień Papieża Jana Pawła II — święto jego życia, nauczania i przesłania: być jest ważniejsze niż mieć. W tym roku obchodzony jest już XXV Dzień Papieski.

— Podstawowe przesłania Jana Pawła II są wciąż aktualne: ważniejsze jest być niż mieć. Bycie człowiekiem wiary, świadomym sensu swojego życia, ukierunkowanym na wieczność, ma większe znaczenie niż gromadzenie dóbr materialnych. Dzisiejsza tendencja do kolekcjonowania rzeczy nie zastąpi wartości, które pozostaną z nami po śmierci. Dlatego najważniejsze jest to, co możemy zabrać ze sobą dalej — nasza duchowa i moralna postawa, nasze czyny i wybory — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ks. Tadeusz Jasiński, rezydent parafii pw. św. Piotra i Pawła w Wilnie, redaktor naczelny katolickiej gazety „Spotkania”.

„OD SIEBIE WYMAGAJCIE”

Dziedzictwo Jana Pawła II wciąż inspiruje kolejne pokolenia do działania na rzecz pokoju, dialogu między ludźmi oraz budowania wartościowego, świadomego życia.

— Ważnym przesłaniem papieża było także spotkanie z polską młodzieżą na Westerplatte, gdzie mówił: „Nawet gdyby nikt od was nie wymagał, wy sami od siebie wymagajcie”. Życie powinno być świadome, ukierunkowane i zgodne z priorytetami, które sami sobie stawiamy. Nie można żyć byle jak — trzeba mieć wartości i cele, które nadają sens codzienności — mówi duchowny.

Ksiądz podkreśla, że Jan Paweł II był wzorem w relacjach z drugim człowiekiem — niezależnie od jego wiary czy doświadczenia cierpienia. Nawet własne trudności traktował jako źródło siły i autentyczności, co czyniło jego nauczanie wyjątkowo wiarygodnym. Dla młodych ludzi, którzy poszukują sensu życia i odpowiedzi na pytanie „po co żyję?”, papież pozostaje inspiracją do życia świadomego, twórczego i pełnego wartości.

Papież Jan Paweł II Fot. Lech Zieliński; Narodowe Archiwum Cyfrowe, opr. red.

— Dla mnie osobiście ważnym źródłem nauki była książka Jana Pawła II, napisana, gdy był kardynałem — „Miłość i odpowiedzialność”. Porusza ona wszystkie aspekty życia młodzieży — duchowość, cielesność, relacje z innymi — pokazując, jak żyć tak, by nie szkodzić sobie ani innym, a jednocześnie rozwijać się i dążyć do dobra. Polecam tę książkę każdemu młodemu człowiekowi, który szuka odpowiedzi na fundamentalne

pytania o sens życia i relacje z innymi — mówi ks. Jasiński.

GLOBALNY WYMIAR PONTYFIKATU

16 października 1978 r. Karol Wojtyła został wybrany papieżem, przyjmując imię Jan Paweł II. Był pierwszym papieżem z Polski i pierwszym spoza Włoch od 455 lat, co nadało jego wyborowi ogromne znaczenie historyczne i symboliczne. Przyjęcie imienia Jana Pawła II było wyrazem hołdu wobec swojego poprzednika i jednocześnie sygnałem kontynuacji misji Kościoła w duchu pokoju i prawdy.

Jego pontyfikat od samego początku miał globalny wymiar. Jan Paweł II stał się duchowym przewodnikiem nie tylko dla katolików, ale także dla ludzi różnych wyznań i kultur. Był symbolem duchowej siły, odwagi i wytrwałości w obronie prawdy.

Pontyfikat Jana Pawła II charakteryzowały liczne podróże duszpasterskie — odwiedził ponad 120 krajów, w tym najbardziej zagrożone regiony świata oraz miejsca dotknięte konfliktami i łamaniem praw człowieka. Spotkania z młodzieżą, wiernymi i przedstawicielami różnych religii miały ogromny wpływ na dialog międzykulturowy i umacnianie pokoju. ■

Nie można żyć byle jak — trzeba mieć wartości i cele, które nadają sens codzienności — mówi ks. Jasiński Fot. Marian Paluszkiwicz

Polski głos będzie słyszalny w czołowych, ważnych strategicznie resortach

W składzie nowego Rządu RL znalazło się wielu litewskich Polaków. Stanowisko ministra sprawiedliwości objęła Rita Tamašunienė, szefem MSW jest Władysław Kondratowicz.

Justyna Giedrojć

Ponadto Polacy zajmują stanowiska wiceministrów, doradców szefów poszczególnych resortów oraz premier Ingi Ruginienė.

Stanowiska w rządzie z ramienia Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej (LSDP) objęli: Daniel Naumovas – wiceminister zdrowia, Janusz Kiziniewicz – wiceminister finansów, Gabriel Gorbaczewski – doradca premier ds. energetyki, Aleksander Radczenko – doradca premier ds. prawa, Artur Płokszt – doradca minister ochrony kraju, Alicija Ščerbaitė – wiceminister spraw wewnętrznych. Stanowiska w rządzie z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) objęli: Waldemar Urban – wiceminister gospodarki i innowacji, Barbara Aliaševičienė – wiceminister sprawiedliwości, Lucyna Kotłowska – kanclerz ministerstwa sprawiedliwości.

WPLYWY POLSKIEJ MNIEJSZOŚCI CORAZ SILNIEJSZE

— Niewątpliwie tzw. polska frakcja została w obecnym rządzie wzmocniona. Obok ministra spraw wewnętrznych pojawiła się też nowa minister sprawiedliwości. Jeśli chodzi o sprawy polskiej mniejszości narodowej i w ogóle sprawy mniejszości narodowych Litwy, to jest to mocne wsparcie. Sądzę, że sprawy z realizacją ich postulatów powinny się przyspieszyć. Wierzę, że AWPL-ZChR nie tylko na słowach, ale i czynami chciałaby wcielić w życie swój program. Zatem pojawienie się kolejnego Polaka w rządzie powinno przynieść korzyści dla polskiej mniejszości narodowej. Oceniam sytuację optymistycznie i pozytywnie. Zobaczymy oczywiście, co ostatecznie uda się zrealizować w ramach działalności tego rządu. Czekamy na plan wdrażania w życie programu rządowego, zobaczymy, ile zostanie w nim punktów z planów poprzednie-

W nowym rządzie stanowisko ministra sprawiedliwości objęła Rita Tamašunienė, szefem MSW jest Władysław Kondratowicz. Fot. Marian Paluszkiewicz

go rządu, który trzeba to przyznać, był dosyć ambitny. Polski głos będzie słyszalny w czołowych, bardzo ważnych strategicznie resortach. Wskazuje to na to, że wpływy polskiej mniejszości narodowej, jak też w ogóle mniejszości narodowych, w litewskiej polityce są coraz silniejsze. Coraz więcej młodych ludzi włącza się w działalność AWPL-ZChR oraz innych ogólnokrajowych partii politycznych. Mamy namacalne efekty w postaci coraz liczniejszego grona Polaków na najbardziej eksponowanych stanowiskach ministrów, wiceministrów, doradców premier. Więc 20. rząd RL pod tym względem jest naprawdę wyjątkowy – komentuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aleksander Radczenko, doradca premier ds. prawa.

Zdaniem rozmówcy, poprzedni rząd też miał dużo Polaków na różnych stanowiskach, ale ten jeszcze więcej.

— Partia AWPL-ZChR po przystąpieniu do koalicji rządzącej oddelegowała dużo swoich członków, których większość jest Polakami, na różne stanowiska. Jest to oczywiście wyjątkowa sytuacja, jeśli chodzi o udział Polaków

w rządzeniu niepodległą Litwą. Teraz pozostaje tylko liczyć na to, że uda się coś istotnego zrobić dla wszystkich mieszkańców Litwy jak też zrealizować polskie postulaty – wyjaśnia Aleksander Radczenko.

POLACY OPUSZCZAJĄ SZEREGI AWPL-ZCHR

Minister spraw wewnętrznych Litwy Władysław Kondratowicz do końca 2022 r. był członkiem AWPL-ZChR. Decyzję o członkostwie w rządzącej partii LSDP podjął, jak sam podkreśla, jeszcze przed objęciem teki ministra. Kondratowicz w rozmowie z BNS podkreślił, że była to jego osobista decyzja, partia nie stawiała mu warunku, by został jej członkiem. Wcześniej, przez dwa lata polityk pracował jako dyrektor administracji w Samorządzie Rejonu Wileńskiego, mianowany nie przez partię socjaldemokratyczną. Merem rejonu wileńskiego po ostatnich wyborach samorządowych jest socjaldemokrata Robert Duchniewicz, który także jest wiceprezesem LSDP.

12.>>

Stanowisko ministra spraw wewnętrznych Kondratowicz zajmował także w rządzie Gintautasa Paluckasa. Dwukrotnie — w latach 2013-2014 oraz 2019-2020 — zajmował stanowisko wiceministra transportu, kierował Departamentem Rozwoju i Stosunków Międzynarodowych oraz Departamentem Polityki Transportu Drogowego i Lotnictwa Cywilnego.

— Przejścia z jednej partii do drugiej są dosyć typowe dla litewskiej sceny politycznej. Być może na Wileńszczyźnie taką tendencję obserwowaliśmy rządziej. AWPL-ZChR była jedyną partią, która dawała szansę Polakowi na większą karierę polityczną. Teraz, kiedy dla Polaków i przedstawicieli innych mniejszości narodowych otwierają się partie ogólnokrajowe, przede wszystkim partia socjaldemokratyczna, odpowiednio Polaków w tych partiach robi się coraz więcej. Część Polaków z AWPL-ZChR przechodzi do innych partii. Nie oszukujmy się, ale i w szeregach AWPL-ZChR jest sporo osób niezadowolonych z powodu autorytarnego zarządzania tą partią, jak też być może osób nie zgadzających się z programem tej partii. Te osoby szukają ugrupowań politycznych, które są bliższe ich światopoglądowi i oczekiwaniom — ocenia sytuację nasz rozmówca.

JEDNA Z LEPSZYCH I BARDZIEJ KONSTRUKTYWNYCH MINISTRÓW

Rita Tamašunienė, posłanka na Sejm RL z ramienia AWPL-ZChR została ministrem sprawiedliwości w nowym rządzie. W rządzie Sauliusa Skvernelisa zajmowała stanowisko minister spraw wewnętrznych. Prezydent Gitanas Nausėda niejednokrotnie podkreślał, że jego zdaniem Tamašunienė, była jedną z lepszych i bardziej konstruktywnych ministrów.

Szefowa resortu sprawiedliwości zaznacza, że jednym z podstawowych celów jest zapewnienie wszystkim obywatelom realnego i równego dostępu do pomocy prawnej.

— Uważam, że skuteczne udzielanie pomocy prawnej ma ogromne znaczenie dla sprawiedliwości społecznej, szczególnie w przypadkach, gdy osoby znajdują się w trudnej sy-

tuacji finansowej i nie są w stanie samodzielnie opłacić usług prawnych. Prawo do obrony i do informacji prawnej powinno być zagwarantowane każdemu, niezależnie od statusu materialnego.

W moich planach znajduje się również wzmocnienie ochrony praw osób z niepełnosprawnościami. Chciałabym, aby miały one pełny dostęp do usług publicznych, w tym do systemu sprawiedliwości i pomocy prawnej, a także by ich potrzeby były w sposób rzeczywisty uwzględniane w procesach legislacyjnych i administracyjnych. Kolejnym istotnym priorytetem jest ochrona praw dziecka, szczególnie w kontekście zagrożeń, jakie niosą ze sobą media społecznościowe i świat cyfrowy. Dzieci są szczególnie wrażliwą grupą i wymagają skutecznych narzędzi ochrony przed mową nienawiści, manipulacją czy przemocą w sieci. Naszym obowiązkiem jest tworzenie takich mechanizmów, które będą nie tylko reagowały na zagrożenia, ale również im zapobiegały — poprzez edukację, wsparcie rodzin i odpowiednie regulacje prawne — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Rita Tamašunienė.

Polityk zauważa, że chciałaby również poruszyć temat znaków diakrytycznych w imionach i nazwiskach.

— Uważam, że musimy aktywnie poszukiwać rozwiązań, ponieważ nie mówimy tu wyłącznie o kwestiach technicznych czy formalnych. Chodzi o coś znacznie głębszego — o imię i nazwisko człowieka, czyli o podstawowy element jego tożsamości. Imię i nazwisko nie są jedynie zapisem administracyjnym. To część naszej kultury, pochodzenia, historii, a także wyraz szacunku dla osoby jako jednostki posiadającej prawa. Dlatego tak istotne jest, aby sposób zapisywania tych danych był zgodny z zasadami poszanowania godności człowieka i jego tożsamości kulturowej. Musimy dążyć do takich rozwiązań, które będą w pełni uwzględniać potrzeby mniejszości narodowych, w tym mniejszości polskiej na Litwie, dla której poprawne zapisywanie imion i nazwisk z użyciem znaków diakrytycznych ma fundamentalne znaczenie — mówi Tamašunienė, podkreślając, że znakom diakry-

tycznym zawdzięczamy unikalność imion i nazwisk oraz ich poprawną wymowę.

— Wszelkie zmiany w tym zakresie powinny być poprzedzone szeroką, otwartą i konstruktywną debatą społeczną, opartą na szacunku, wzajemnym zrozumieniu i uznaniu różnorodności kulturowej jako wartości. To nie jest tylko sprawa techniczna — to również kwestia człowieczeństwa, tożsamości i prawa do bycia sobą. W tym kontekście warto przypomnieć, że Polacy stanowią największą mniejszość narodową na Litwie — według danych spisu powszechnego z 2021 roku, przedstawiciele mniejszości polskiej stanowią 6,58 proc. ludności kraju. To liczba, za którą stoją konkretne osoby, historie, rodziny i tradycje. Właśnie dlatego tak ważne jest, by ich prawa były chronione i respektowane w sposób rzeczywisty — podsumowuje szefowa resortu sprawiedliwości.

W RZĄDZIE NIE MA NA RAZIE MINISTRA KULTURY

Obecnie w rządzie Ingi Ruginienė brakuje ministra kultury. Według nieoficjalnej informacji dla AWPL-ZChR zarezerwowany jest fotel wiceministra tego resortu. Szacuje się, że partia może oddelegować Edwarda Trusewicza — wiceprezesa Związku Polaków na Litwie albo Karolinę Narkiewicz, starszą specjalistkę Rady Rozwoju Regionu Wileńskiego.

Nowy rząd tworzą trzy ugrupowania polityczne: LSDP, „Świt Niemna” oraz Litewski Związek Chłopów i Zielonych (LVŽS) wraz z AWPL-ZChR. Frakcja LVŽS i AWPL-ZChR otrzymała dwa resorty — gospodarki i innowacji oraz sprawiedliwości.

Do zmiany na stanowisko szefa rządu doszło po tym, jak Gintautas Paluckas w końcu lipca br. zrezygnował z funkcji premiera oraz przewodniczącego LSDP w związku z wszczęciem wobec niego postępowań przygotowawczych związanych m.in. z jego działalnością biznesową oraz nieuregulowaniem w terminie roszczeń finansowych (w wysokości 16,5 tys. euro) na rzecz samorządu stołecznego. ■

Litwa nie świętuje 20 października, ale tej daty nie odrzuca

Apolinary Klonowski

Dzień 20 października wspomina się jako rocznicę Wzajemnego Zaręczenia Obojga Narodów.

To dzień wniesienia litewskiej poprawki do Konstytucji 3 maja. „Kurier Wileński” zapytał polskich działaczy, jaki jest stosunek do tej daty.

TO BYŁO DZIAŁANIE W OBLICZU ROZBIORÓW

Najpierw trzeba wyjaśnić, czym właściwie było Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów. Była to decyzja podjęta w obliczu zagrożenia ponownego (trzeciego i jak się okazało ostatecznego) rozbioru Rzeczypospolitej. Wojska rosyjskie już de facto prowadziły działania wojenne na terytorium Litwy i Polski. Sejm Czteroletni postanawia wzmocnić państwo. Uchwalono Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów, które przyjęło formę poprawki do Konstytucji 3 maja.

Na czym polegała ta poprawka? O ile Konstytucja 3 maja przewidywała jednolite państwo, gdzie Litwa nie miała równej Polsce roli, to poprawka przewidywała równorzędną pozycję. Wielkie Księstwo Litewskie współtworzyło państwo obok Królestwa Polskiego. Zatem przewidywane państwo miało być polsko-litewskie, a nie głównie polskie.

Zachowane były odrębne dla Litwy i Polski sądy i system prawny. Miały być wspólne komisje — Komisja Wojskowa i Komisja Skarbowa. W centralnych organach obywatele Litwy zagwarantowali sobie połowę miejsc. Należy nadmienić, że Litwa była od Polski o wiele mniejsza pod względem liczby ludności, zatem był to w pewnym sensie nawet awans.

DATA DZIŚ NIE JEST SPECJALNIE UPAMIĘTNIANA

W trakcie obchodów Konstytucji 3 maja na Rosji w tym roku podharcemistrz Związku Harcerstwa Polskiego na Litwie Artur

Kołoszewski mówił o tym, że ogólnozwiązkowych obchodów 20 października nie będzie. Ale mówił, że być może będą zbiórki i wzmianki o tym.

— Ogólnozwiązkowych uroczystości 20 października nie organizujemy, aczkolwiek są organizowane różne zbiórki (...) w zastępach, w jednostkach, tylko na mniejszą skalę — wyjaśniał wtedy Kołoszewski.

Redakcja „Kuriera Wileńskiego” skontaktowała się ze Związkiem Harcerstwa Polskiego na Litwie, aby dowiedzieć się, czy polscy harcerze na Litwie planują obchody.

Jak dowiedzieliśmy się, ogólnozwiązkowe obchody nie są planowane. Jednak drużynowi mają pełną swobodę samodzielnie uczcić tę datę, jeśli będzie takie życzenie.

„KOŚCIUSZKOWCY”: LEPIEJ PODNIĘĆ RANGĘ 3 MAJA

O obchody rocznicy Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów i litewskiej poprawki do konstytucji zapytaliśmy także dowódcę Kampanii im. Tadeusza Kościuszki

działającej w ramach Związku Litewskich Strzelców.

— Nie mieliśmy żadnych konkretnych planów związanych z tą datą. Szczercze mówiąc, pamiętam o litewskiej poprawce z października, ale sam dzień 20 października rzadko jest wspominany. To dla nas bardzo intensywny okres, często brakuje czasu i ludzi do pracy, więc i dokładna data gdzieś umyka. Nad tym jeszcze trzeba popracować — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Dariusz Litwinowicz, dowódca Kampanii im. Tadeusza Kościuszki Związku Litewskich Strzelców.

— Na Litwie ta rocznica, niestety, nie cieszy się większym zainteresowaniem. Moim zdaniem Polakom nie udało się w pełni „podzielić” Konstytucję, to znaczy — nie potrafiliśmy wspólnie świętować miejsc i momentów, które nas łączyły, jak choćby Orsza czy Smoleńsk. Kiedy odnosimy sukcesy, rzadko dzielimy się nimi z innymi, a gdy przychodzą porażki — każdy woli od nich się odciąć — uważa Litwinowicz.

15.>>

Obchody 3 maja na Litwie obchodzą głównie Polacy i litewska inteligencja — z kolei dzień 20 października wydaje się być „ponownie zapomniany”

Fot. Apolinary Klonowski

14.>>

— Uważam, że właściwszym kierunkiem byłoby podniesienie rangi obchodów Konstytucji 3 maja na Litwie. Może to nieco przysłoni rocznicę październikowej poprawki, ale nie warto jej zbyt mocno akcentować — to była w końcu próba naprawienia błędów. Lepiej wspólnie świętować 3 maja, pamiętając, że później wprowadzono poprawki. Powiem więcej — zamiast skupiać się na 1 maja (Międzynarodowy Dzień Pracy — przyp. red.), postawmy na 3 maja jako dzień o głębszym znaczeniu dla Polaków i Litwinów — podkreśla dowódca Kompanii im. Tadeusza Kościuszki.

JAK TEN DZIEŃ JEST OCENIANY NA LITWIE?

Nie można powiedzieć, że dzień 20 października jest na Litwie oceniany pozytywnie czy negatywnie. Bliższym prawdy byłoby stwierdzić, że nie jest oceniany w ogóle. Do oceny tej rocznicy ogranicza się wąskie grono inteligentów. To głównie historycy, socjologowie, działacze.

Jeden z działaczy Litewskiej Ligi Wolności, Leonardas Vilkas, w artykule „Mackiewiczowski antynacjonalizm a współczesna Litwa” z 2024 r. pisze o „na nowo zapomnianych kartach wspólnej historii”.

„Na Litwie już od około dziesięciu lat 3 maja jest ustanowiony jako dzień pamięci. Na razie — mam nadzieję, że tylko na razie — nie jako święto narodowe, jak w Polsce, niemniej jednak należy odnotować, że jest to postęp. Wcześniej konstytucję 3-majową uważano na Litwie za akt ostatecznej likwidacji państwa litewskiego, choć przecież przyjęte nieco później »Zaręczenie wzajemne obojga narodów« z 20 października tego samego 1791 r., włączone jako część składowa do konstytucji, przywróciło Litwie podmiotowość” — czytamy w artykule.

PO STULECIU OBIE STRONY ZAPOMNIAŁY

W dalszym ciągu Vilkas konstatuje, że rozbiory przekreśliły

Nie potrafiliśmy wspólnie (z Litwinami) świętować miejsc i momentów, które nas łączyły” — uważa dowódca „Kościuszkowców”, Dariusz Litwinowicz (pierwszy z prawej, kompania brała udział w tegorocznych obchodach 3 maja) Fot. Apolinary Klonowski

znaczenie zaręczenia, a później narastające nowoczesne nacjonalizmy dodatkowo pchnęły je w zapomnienie.

„W miarę narastania nowoczesnych nacjonalizmów nie pozostał po nim ślad ani w polskiej, ani w litewskiej pamięci. A zatem obie strony po upływie stulecia nie były już świadome jego istnienia; wielu Polaków uważało, że zgodnie z konstytucją Litwa to po prostu część unitarnej Polski, Litwini zaś postrzegali to jako wielkie nieszczeście i konieczność odseparowania się od Polski za wszelką cenę” — dowiadujemy się.

O wiele ostrzej ocenia to historyk prof. Alfredas Bumblauskas. Uważa, że narracja odrzucająca Konstytucję 3 maja, przemilczająca wojnę z Rosją 1792 r. i pozytywnie oceniająca targowiczan jest „trumną Antanasa Smetony”, częścią „Wielkiej Narracji”. Określa ją jako narrację dominującą.

„Konstytucja 3 maja uznana za wartość, zwłaszcza wraz z Zaręczeniem Wzajemnym Obojga Narodów. Podkreślenie i akcentowanie oporu wobec Rosji na posiedzeniu 23 lipca 1792 r.” — taki pogląd „Wielkiej Narracji” przeciwstawia w swoim artykule naukowym „Historia Litwy: koncepcje historyków a dominujące wizje przeszłości” prof. Bumblauskas i traktuje ją jako narrację mniej popularną.

KRYM OTRZEŻWIŁ OBA KRAJE?

Czy ta data ma szansę wrócić do łask? Tak może się wydarzyć, ponieważ data ta pojawiła się w litewskim kalendarzu rocznic po 2014 r., czyli po aneksji Krymu przez Rosję. Data ta jest też otwarcie opisana na stronie litewskiego Sejmu. Dr Barbara Jundo-Kaliszewska, politolożka z Ejszyszek pracująca na Uniwersytecie Łódzkim w swoim artykule o polityce historycznej państw bałtyckich twierdzi, że daty wspólnej historii są odkrywane.

„Na marginesie rozważań trzeba dodać, że aneksja Krymu w 2014 roku wpłynęła na redefinicję stanowiska litewskiego wobec wspólnego polsko-litewskiego dziedzictwa, co widać chociażby na przykładzie świąt państwowych. od 2014 roku w kalendarzu pojawiły się Dzień Bitwy pod Grunwaldem (15 lipca) czy Dzień Zaręczenia Wzajemnego Obojga (Litwy i Polski) Narodów 1791 roku (20 października). Ponadto w 2017 roku ustanowiono Dzień Pierwszej Spisanej w Europie Konstytucji 3 Maja 1791 roku (3 maja), a w 2023 roku — Dzień Rozpoczęcia Powstania 1863-1864 przeciwko Okupacyjnym Władzom Rosyjskiego Imperium (22 stycznia)” — wymienia w artykule z 2023 r. polsko-litewska naukowczyni. ■

Żeligowski: od wykonawcy Piłsudskiego, do orędownika panslawizmu

Antoni Radczenko

Lucjan Żeligowski na Litwie jest odbierany jako ten, który zabrał Wilno. W dzisiejszej Polsce, twierdzi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” historyk Paweł Libera, jest postacią raczej mało znaną i kojarzoną przede wszystkim z jego panslawistycznymi ideami oraz uległością względem ZSRS.

Przyszły generał oraz twórca Litwy Środkowej Lucjan Żeligowski przyszedł na świat 17 października 1865 r. w Oszmianie. Dzisiaj liczyłby 160 lat. Do gimnazjum uczęszczał w Wilnie. Po maturze postawił na karierę wojskową.

WYKONAWCA PIŁSUDSKIEGO, ROLA PRZYPADKOWA

I wojna światowa zastała go w randze podpułkownika, ale już po dwóch latach dosłużył się do generała majora. Przed i po rewolucji organizował polskie wojsko na terenie byłego już Imperium Rosyjskiego. W 1918 r. stanął na czele 4 Dywizji Strzelców Polskich na Kubaniu, która w kwietniu roku następnego walczyła z Armią Czerwoną pod Odessą. Musiał wycofać się do Rumunii, a stamtąd przybył do Polski. Walczył w wojnie polsko-bolszewickiej. 1 października stanął na czele 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej, która po kilku dniach na rozkaz Józefa Piłsudskiego „zbuntowała się”, zajęła Wilno i ogłosiła powstanie Litwy Środkowej.

Historyk dr Paweł Libera z Biura Badań Historycznych IPN i Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk, twierdzi, że rola generała była w dużym stopniu przypadkowa.

— Odegrał swoją rolę jako wykonawca rozkazu Józefa Piłsudskiego. Można przypuszczać, że gdyby wówczas pod ręką był inny generał, to Piłsudski też by go wykorzystał. Można powiedzieć, że w roku 1920 odegrał rolę przypadkową, bo gdyby jego nie było, to posłużono by się innym wojskowym i nie byłoby

Na postać Lucjana Żeligowskiego trzeba patrzeć bardziej kompleksowo — mówi historyk Paweł Libera **Fot. IPN**

w tym żadnego problemu — zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Paweł Libera.

PROJEKT MARSZAŁKA

Akcja Żeligowskiego na Litwie nadal wywołuje kontrowersje, tym niemniej, jak zaznacza nasz rozmówca, plan Piłsudskiego zakładał pewną próbę zbliżenia się z Litwą.

— W Polsce nikt nie kwestionował tego, że Wilno było stolicą Wielkiego Księstwa Litewskiego. Prawdopodobnie obawiano się wówczas również o przyszłość mieszkańców tego miasta w wypadku przekazania Wilna na Litwie. Wiemy, że mieszkańcy miasta nie byli za tym, aby zostało ono przekazane Litwie. Po prostu, trzeba to przyjąć jako pewien rodzaj projektu Józefa Piłsudskiego, w którym Litwa Środkowa miała być próbą, być może nie porozumienia, tylko wyjścia naprzeciw Litwie — zaznacza historyk.

Właśnie dlatego Piłsudski nie zgodził się na natychmiastową inkorporację Wilna i Wileńszczyzny

do Polski, tylko powołał quasi państwo ze słowem „Litwa” w nazwie.

BRAK ŚWIADOMOŚCI WS. DETERMINACJI LITWINÓW

Konflikt polsko-litewski, zaznacza historyk, w dużym stopniu wynikał z błędnego założenia ówczesnych polskich polityków.

— Polityka ówczesnej Polski wobec Litwy wynikała z tego, że Polacy nie mieli świadomości tego, jak duży i dynamiczny był litewski ruch narodowowyzwoleńczy do roku 1918. Nie zdawali sobie sprawy, ile na przykład na Litwie wydaje się czasopism. Przypominam wspomnienia Eugeniusza Romera, który brał udział w Sejmie Wileńskim 1905 r., który pisał: „nie spodziewałem się, że Litwini tak prężnie działają, że mają tyle ugrupowań politycznych”. Sądzę, że jeszcze w roku 1920 polscy politycy nie zdawali sobie sprawy z tego, jaka na Litwie jest determinacja w sprawie posiadania własnego państwa i jaką rolę odgrywa Wilno — oświadcza historyk.

16.>>

FLIRT Z ZSRS

W okresie międzywojennym, kiedy Wilno stało się częścią II RP, Lucjan Żeligowski nie odgrywał żadnej większej roli w życiu politycznym. W 1927 r. przeszedł na emeryturę. Zasiadał w Kapitulie Orderu Odrodzenia Polski. Przez dwie kadencje zasiadał w Sejmie. We wrześniu 1939 r. udał się na emigrację, gdzie był członkiem Rady Narodowej RP. Właśnie na emigracji rozpoczyna się jego flirt z ZSRS.

Zafascynowany ideami panslawistycznymi coraz bardziej zbliżał się do sowieckiej Rosji. W marcu 1944 r. — czyli już po wykryciu zbrodni katyńskiej i zerwaniu stosunków dyplomatycznych z ZSRS — Żeligowski wzywał rząd emigracyjny do podania ręki zgody sowieckim wojskom idącym na Berlin. Po wojnie, będąc w Londynie, pisał, że ówczesny komunistyczny przywódca Polski Bolesław Bierut broni suwerenności i niepodległości Polski. Miał też zamiar wrócić do Polski. Zmarł 9 lipca 1945 r. Jego ciało zostało przetransportowane do Polski i spoczęło na Powązkach.

— Na postać Lucjana Żeligowskiego trzeba patrzeć bardziej kom-

pleksowo. Dla Litwinów z pewnością nadal kojarzy się z postacią, która zabrała Wilno. W Polsce patrzymy na niego bardziej przez pryzmat tego, co się działo w czasie II wojny światowej i tuż po. Tutaj mamy rodzaj generała, który dał się zmanipulować. Nie jest to postać, która byłaby dzisiaj w Polsce doceniana. Warto przypomnieć, że gdy obchodziliśmy 100. rocznicę niepodległości, to pojawiła się kwestia: kto jest prawdziwym ojcem niepodległości? Rzucano różne nazwiska. Oczywiście był Piłsudski, Dmowski, Haller, Witos, Daszyński, Paderewskie. Natomiast nie było nigdy wątpliwości, że do tej grupy nie należy Żeligowski — mówi Paweł Libera.

Pogrzeb Żeligowskiego został uwieczniony w Polskiej Kronice Filmowej, która miała charakter propagandowy. „Był szczerym i trzeźwym patriotą, który na emigracji głosił wiarę w Polskę demokratyczną i sojusz narodów słowiańskich” — słyszymy z ekranu słowa czytane przez wówczas młodego Andrzeja Łapickiego.

TVP
WILNO

■ Lucjan Żeligowski (1865-1947) Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe, opr.red.

Kesko Senukai inwestuje w rozwój sieci i nieruchomości

Sieć „Kesko Senukai” zapowiada znaczące rozszerzenie działalności w regionie — w najbliższych latach planuje otwarcie ponad 30 nowych sklepów w Litwie, Łotwie i Estonii. Obecnie firma prowadzi poszukiwania działek i lokali pod nowe obiekty handlowe. Jak poinformowano we wtorek 14 października, rozpatrywane są zarówno zakupy nieruchomości, jak i umowy długoterminowego wynajmu. Planowane obiekty będą miały zróżnicowaną powierzchnię — od 5 tys. mkw. w mniejszych miejscowościach do nawet 25 tys. mkw. w dużych miastach. „Rozwój sieci jest naturalnym i strategicznie uzasadnionym krokiem. Mamy wieloletnie doświadczenie w branży DIY (z ang. „zrób to sam” — red.), od tworzenia wysokiej jakości doświadczeń zakupowych po rozwój nowoczesnych centrów handlowych” — powiedział Artūras Rakauskas, prezes grupy „Senukai”. Na tym jednak plany inwestycyjne się nie kończą. Równolegle z rozbudową sieci sklepów, „Kesko Senukai” zamierza zaangażować się w nowe projekty nieruchomościowe, a także rozważyć rozwój poprzez franczyzę oraz potencjalne przejścia innych detalistów w regionie bałtyckim. „Kesko Senukai” nie ujawnia na razie szczegółów dotyczących lokalizacji przyszłych placówek ani harmonogramu ich uruchomienia.

Wcześniej informowano, że do 2030 roku firma planuje zainwestować blisko 100 mln euro w rozwój technologii, w tym sztucznej inteligencji, automatyzację, robotyzację oraz cyberbezpieczeństwo. Obecnie sieć „Kesko Senukai” liczy 94 sklepy funkcjonujące w Litwie, Łotwie i Estonii — zarówno w modelu własnościowym, jak i franczyzowym.

Zgodnie z danymi Centrum Rejestrow, 50 proc. udziałów w „Kesko Senukai” posiada fińska spółka „Kesko”, natomiast 48,38 proc. kontroluje zarządzana przez Artūrasa Rakauskasa firma „R Investicija”.

Opr. J.B. na podst. BNS

Dwa oblicza ubóstwa: materialne i duchowe. „Nikt nie powinien pozostać niewidzialny”

17 października obchodzimy Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem. „To dzień, który ma też przypominać, że ubóstwo ma nie tylko wymiar materialny, ale również emocjonalny i duchowy” — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Milita Žičkutė-Lindžienė z Caritas Litwa.

Aneta Sokołowska

Na Litwie wciąż wiele osób zmagają się z brakiem środków do życia, samotnością i wykluczeniem społecznym.

— Na Litwie, niestety, nadal mierzymy się z niepokojącą sytuacją związaną z ubóstwem. Nie tylko statystyki, lecz także codzienna rzeczywistość pokazują, że wielu osobom brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb — żywności, mieszkania czy leków. Najbardziej narażeni są seniorzy, samotni rodzice wychowujący dzieci, osoby chore i z niepełnosprawnościami. Szczególnie trudna jest sytuacja na obszarach wiejskich, gdzie pojawiają się nowe wyzwania: jak dotrzeć do placówek służby zdrowia, sklepów czy instytucji publicznych — mówi nam sekretarz generalna Caritas Litwa, Milita Žičkutė-Lindžienė.

UBÓSTWO TO NIE TYLKO KWESTIA MATERIALNA

Rozmówczyni podkreśla, że walka z ubóstwem to nie tylko kwestia materialna, ale także emocjonalna i duchowa. Coraz więcej osób zmagają się z poczuciem osamotnienia i utraty sensu życia, co jest zauważalne zarówno wśród seniorów, jak i młodszych pokoleń.

— Coraz więcej osób doświadcza samotności, utraty sensu życia i braku wsparcia. Zjawisko to dotyczy nie tylko osoby starsze, które często pozostają bez bliskich, lecz także młodych ludzi. Paradoksalnie, media społecznościowe, które miały łączyć, często jeszcze bardziej dzielą. Kreowany w nich obraz życia odbiega od rzeczywistości, pogłębiając problemy ze zdrowiem psychicznym, prowadząc do wykluczenia społecznego i zwiększając ryzyko samobójstw. Obserwu-

jąc te zjawiska, widzimy wyraźnie, że walka z ubóstwem — materialnym, psychicznym i duchowym — wymaga wspólnego wysiłku — zauważa nasza rozmówczyni.

Podkreśla, że potrzebne są działania systemowe, inicjatywy społeczne, ale też codzienna wrażliwość każdego z nas.

— Niech ten dzień będzie przypomnieniem, że każdy człowiek zasługuje na godność, uwagę i wsparcie. Nikt nie powinien pozostać niewidzialny ani samotny w swoim cierpieniu — podkreśla Milita Žičkutė-Lindžienė.

WSKAŹNIKI RYZYKA UBÓSTWA NAJWYŻSZE WŚRÓD SENIORÓW

W 2024 r. wskaźnik ryzyka ubóstwa na Litwie wyniósł 21,5 proc., co oznacza wzrost o 0,9 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2023. Około 620. tys. mieszkańców kraju żyło poniżej progu ryzyka ubóstwa.

Wraz ze wzrostem dochodów rozporządzalnych ludności, próg ryzyka ubóstwa w 2024 r. również się podniósł — o 9,2 proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Dochody rozporządzalne poniżej tego progu uzyskało 18 proc. mieszkańców miast (w pięciu największych miastach — 14,5 proc., w pozostałych — 24 proc. natomiast na obszarach wiejskich — aż 29,4 proc. mieszkańców).

Najwyższy poziom ryzyka ubóstwa w 2024 r. odnotowano wśród osób w wieku 65 lat i starszych. Wskaźnik ten wyniósł 36,9 proc., co oznacza wzrost o 0,8 proc. w porównaniu z rokiem 2023. Średnia emerytura w okresie badania dochodów (2023 r.) wynosiła 539,1 euro, czyli 87,5 proc. progu ryzyka ubóstwa. Choć od 2014 r. wysokość emerytur pozostaje poniżej tego progu, w ostatnich trzech latach różnica między nimi stopniowo się zmniejsza. ■

Na Litwie wciąż wiele osób zmagają się z brakiem środków do życia, samotnością i wykluczeniem społecznym **Fot. Marian Paluszkievicz**

Paprastai ir aiškiai apie elektrą

„Ignitis“ klientų aptarnavimo specialistai sulaukia daug įvairių klausimų. Gyventojai teiraujasi, kada geriausias laikas pratęsti elektros planą, kaip sutaupyti ir kitų daugeliui aktualių dalykų. Pirmadienį, spalio 7 d. Nemenčinės gyventojai turėjo galimybę šiuos ir kitus rūpimus klausimus užduoti gyvai.

Visą dieną Nemenčinės seniūnijoje gyventojų laukė „Ignitis“ klientų aptarnavimo specialistai, pasirengę patarti ir atsakyti į klausimus apie elektros tiekimą. Nemenčinės gyventojai pasinaudojo išskirtine proga susitikti ir pasikonsultuoti gyvai.

Įdomių dalykų apie elektrą buvo galima sužinoti ir visą dieną veikusioje edukacinėje #EnergySmartSTART platformoje. Pirmadienį pertraukos buvo išskirtinės – moksleiviai mielai naudojos galimybe su VR akiniais pakilti į vėjo elektrinės viršūnę! Į pamokas vaikai grįžo pasisėmę naujų įspūdžių ir praplėtę savo žinias apie vėjo energetiką.

Norite sužinoti daugiau apie elektros tiekimą? Domina nepriklausomo elektros tiekimo planai ir kainos? Apsilankykite svetainėje ignitis.lt – čia rasite visą aktualią informaciją ir atsakymus į jums rūpimus klausimus.

Zam. 2878

Miejsce pamięci i żywy ośrodek kultury: Muzeum F. Chopina w Żelazowej Woli

Pianiści z 19 krajów biorą udział w XIX Międzynarodowym Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. Wśród zakwalifikowanych uczestników jest aż 13 Polaków, co sprawia, że obok Japonii i Chin Polacy są najliczniej reprezentowanym narodem w tym konkursie.

Kim są polscy pianiści zakwalifikowani do pierwszego etapu zmagania? Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina — jeden z najstarszych i najbardziej prestiżowych konkursów muzycznych na świecie w klasie fortepianu, odbywa się co pięć lat w Warszawie. Jest również jednym z niewielu konkursów monograficznych, podczas wszystkich jego etapów wykonywane są wyłącznie utwory jednego kompozytora. Zainicjowany został w 1927 r. przez polskiego pianistę, prof. Jerzego Żurawlewa dzięki gwarancjom finansowym Henryka Rewkiewicza. Obecnie udział w nim mogą wziąć osoby w przedziale wieku od 16 do 30 lat. Laureaci mają praktyczną gwarancję zaprezentowania się na międzynarodowej scenie pianistycznej i prawo do występów w największych salach koncertowych oraz nagrań autorskich płyt w renomowanych wytwórniach płytowych.

POCZĄTEK W ŻELAZOWEJ WOLI

A wszystko zaczęło się w Żelazowej Woli — miejscu narodzin geniusza muzyki. Żelazowa Wola to niewielka miejscowość położona nad rzeką Utrąta, około 50 km na zachód od Warszawy. To właśnie tam, 1 marca 1810 r. (według metryki chrztu — 22 lutego), urodził się Fryderyk Chopin — najwybitniejszy polski kompozytor i pianista, którego muzyka stała się symbolem polskości i romantyzmu.

Dziś Żelazowa Wola to nie tylko miejsce pamięci narodowej, ale też ważny ośrodek kulturalny, odwiedzany przez miłośników muzyki z całego świata. Dom, w którym przyszedł na świat Fryderyk Chopin, był wówczas częścią majątku należącego do rodziny Skarbków.

Jego ojciec, Mikołaj Chopin, Francuz z pochodzenia, był guvernerem dzieci Skarbków i mieszkał wraz z żoną Teklą Justyną z Krzyżanowskich w jednym ze skrzydeł dworu. Sam budynek był wówczas skromnym, parterowym dworkiem o klasycystycznych cechach, typowym dla ziemiańskich posiadłości Mazowsza przełomu XVIII i XIX w. Właśnie w tym domu, w jednej z niewielkich izb, urodził się Fryderyk Franciszek Chopin.

Niedługo potem rodzina przeniosła się do Warszawy, gdzie Mikołaj objął posadę nauczyciela języka francuskiego w Liceum Warszawskim, a mały Fryderyk rozpoczął swoją muzyczną edukację. Jednak wspomnienie rodzinnej wsi i mazowieckiego krajobrazu pozostało w jego duszy na zawsze — i niejednokrotnie powracało w nastroju jego kompozycji.

PAMIĘĆ O CHOPINIE

Przez kolejne dziesięciolecia dworek w Żelazowej Woli zmieniał właścicieli, popadał w zapomnienie, a z czasem ulegał zniszczeniu. W drugiej połowie XIX w. pamięć o Chopinie zaczęła jednak nabierać coraz większego znaczenia. Już w 1894 r. warszawski rzeźbiarz Józef Gosławski zaprojektował tablicę pamiątkową ku czci kompozytora, którą umieszczono na ścianie dworku. Wówczas narodziła się idea utworzenia w Żelazowej Woli muzeum poświęconego Chopinowi. Dzięki wysiłkom Towarzystwa im. Fryderyka Chopina oraz wielu miłośników jego twórczości, w 1928 r. udało się odkupić majątek i rozpocząć jego restaurację.

21.>>

Sam budynek był wówczas skromnym, parterowym dworkiem o klasycystycznych cechach, typowym dla ziemiańskich posiadłości Mazowsza przełomu XVIII i XIX w.

20.>>

Szczególną rolę odegrał tu wybitny pianista i kompozytor, prof. Karol Szymanowski, który apelował o ocalenie miejsca narodzin Chopina. Po II wojnie światowej prace nad odbudową zostały wznowione, a w 1949 r., w setną rocznicę śmierci kompozytora, otwarto tu muzeum jego imienia — Muzeum Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli.

MUZEUM DZIŚ

Dzisiejsze muzeum w Żelazowej Woli to miejsce o wyjątkowej atmosferze. Dworek został odrestaurowany i urządzony w stylu nawiązującym do epoki Chopina. Wnętrza nie są rekonstrukcją w dosłownym sensie — zachowało się niewiele oryginalnych sprzętów — ale zostały zaaranżowane w duchu XIX-wiecznego dworku szlacheckiego. Można w nich zobaczyć meble z epoki, pamiątki rodzinne, portrety i grafiki, a także instrumenty muzyczne z początku XIX w., podobne do tych, na których grał młody Fryderyk.

Jednym z najcenniejszych eksponatów jest fortepian marki Pleyel, podobny do tych, na jakich Chopin koncertował w Paryżu. W gablotach znajdują się także wydania nutowe, kopie rękopisów, listy i dokumenty związane z rodziną Chopina. Całość uzupełniają multimedia i nagrania muzyczne, dzięki którym zwiedzający mogą nie tylko zobaczyć, ale i usłyszeć świat Chopina. Obecnie muzeum w Żelazowej Woli jest oddziałem Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie, które znajduje się w Pałacu Ostrogskich. Oba te miejsca współpracują, organizując wystawy, koncerty i edukacyjne projekty artystyczne. Współczesna Żelazowa Wola łączy funkcję miejsca pamięci z żywym ośrodkiem kultury — nowoczesnym, otwartym na turystów i artystów z całego świata.

WYJĄTKOWY PARK

Otoczenie dworku stanowi piękny park-pomnik, zaprojekto-

wany przez znakomitego architekta krajobrazu Franciszka Krzywdę-Polkowskiego. Ogród ten, utrzymany w stylu romantycznym, stanowi integralną część muzeum — jego cisza, zieleń i harmonia mają oddawać ducha muzyki Chopina. W parku ustawiono liczne rzeźby i tablice pamiątkowe, a także system głośników, z których w tle płyną dźwięki mazurków, nokturnów i preludium kompozytora. Dodatkowym walorem Żelazowej Woli jest fakt, że leży ona na Szlaku Chopinowskim — trasie turystycznej prowadzącej przez miejsca związane z życiem i twórczością kompozytora: od Warszawy, przez Brochów (gdzie został ochrzczony), po Sanniki, Szafnię i Radzyń Podlaski. Dla miłośników muzyki i historii to wyjątkowa podróż śladami jednego z najwybitniejszych Polaków. Zwiedzający mogą spacerować po rozległym parku, podziwiać pomniki i roślinność, a także usiąść na ławkach i wsłuchać się w muzykę Chopina. W zimowe dni dworek rozbrzmiewa kameralnymi koncertami fortepianowymi, a wiosną i latem przyciąga tysiące turystów, którzy pragną poczuć atmosferę miejsca, w którym narodził się geniusz romantyzmu.

Dla Polaków Chopin pozostaje nie tylko największym kompo-

Pomnik F. Chopina w parku w Żelazowej Woli

zytorem, ale też symbolem narodowej tożsamości, melancholii i umiłowania ojczyzny. Jego muzyka — pełna liryzmu, tęsknoty i piękna — stała się dźwiękowym obrazem polskiej duszy. Żelazowa Wola, jego miejsce urodzenia, stanowi więc coś więcej niż tylko muzeum. To swoiste sanktuarium muzyki i pamięci, gdzie historia i natura łączą się w harmonijną całość.

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Grób F. Chopina na paryskim cmentarzu Père Lachaise

„Ciało słyszy myśli” — eksperci radzą, jak dbać o zdrowie psychiczne i fizyczne

Lekarze z litewskich sanatoriów ostrzegają: ciało wysyła sygnały ostrzegawcze na długo przed chorobą. Jak je rozpoznać i co robić, by skutecznie się chronić?

TARGI ZDROWIA W LITEXPO

W dniach 17-18 października podczas targów „Sveikatos paroda 2025” (Targi Zdrowia 2025) w LITEXPO eksperci z litewskich sanatoriów będą mówić o prostych, ale skutecznych sposobach zapobiegania najgroźniejszym chorobom cywilizacyjnym — nowotworom, zawałom i udarom. Kluczowa okazuje się zmiana codziennych nawyków.

„Gdyby przed każdym kęsem zadać sobie pytanie: czy naprawdę chcę teraz jeść? — wiele by się zmieniło” — mówi Arvydas Balčius, dyrektor medyczny sanatorium „Mineral SPA Draugystė”.

Według Arvydasa Balčiausa naukowo udowodniono, że świadome podejście do jedzenia może pomóc uniknąć nie tylko nadwagi, ale także chorób, które obecnie pochłaniają najwięcej ofiar śmiertelnych — zawałów serca, udarów mózgu i nowotworów.

WYMOWNE DANE

W 2024 r. w Litwie choroby układu krążenia pochłonęły ponad 19 tys. ofiar. Na drugim miejscu znalazły się nowotwory. Lekarze podkreślają, że wielu z tych zgonów można było zapobiec poprzez świadome odżywianie, aktywność fizyczną, sen i redukcję stresu.

Gasparas Žumbakys z sanatorium „Versmė” ostrzega, że jednym z głównych sygnałów alarmowych są zaburzenia snu. „Często zdarza się, że człowiek śpi wystarczająco długo, ale mimo to budzi się zmęczony. [...] Jeśli nic nie zmienisz, takie zmęczenie znacznie osłabi odporność i otworzy szeroko drzwi dla różnych chorób” — mówi lekarz dodając, że konieczne jest identyfikowanie źródeł stresu i odcięcie się od nich przynajmniej raz na pół roku.

Świadome nawyki żywieniowe — takie jak uważność przed posiłkiem — mogą znacząco zmniejszyć ryzyko otyłości, chorób serca i nowotworów **Fot. freepik**

UKŁAD NERWOWY A ZDROWIE

Rehabilitolog Viktoras Meižis z „Upa Medical SPA” w Druskiemnikach zwraca uwagę, że organizm przestaje się regenerować, kiedy nieustannie funkcjonujemy w trybie stresu.

„Kiedy człowiek przez długi czas funkcjonuje wyłącznie w trybie układu współczulnego — ciągle się spieszy, odczuwa napięcie — organizm zaczyna się przepalać. Nasze ciało to niezwykle złożony system, który wie, jak się zregenerować i wyzdrowieć. Wystarczy mu tylko nie przeszkadzać” — mówi specjalista.

Dodaje, że jednym z najskuteczniejszych narzędzi w profilaktyce jest ruch oraz kontakt z naturą. „10 tys. kroków dziennie to świetny wynik, ale najważniejsze jest indywidualne oszacowanie swoich możliwości. Najlepszym sposobem na ponowne odkrycie więzi z samym sobą i swoim ciałem jest przebywanie na łonie natury” — dodaje Meižis.

ŚWIADOMOŚĆ PRZY STOLE

Z kolei Arvydas Balčius podkreśla, że choroby zaczynają się często od braku kontroli nad podstawo-

wymi nawykami. „Zatrzymaj się i zadaj sobie pytanie: czy szanuję swoje ciało i czy naprawdę chcę włożyć ten kęs do ust? Większość z nas je nie po to, aby uzyskać energię, ale aby »zaspokoić« emocje” — zauważa lekarz.

Według niego świadome jedzenie to jeden z kluczowych czynników, który może pomóc uniknąć nadwagi i poważnych chorób. Ostrzega jednak przed skrajnymi dietami.

„Klasyczny przykład — osoba miała dużą nadwagę, przeszła zawał serca i nagle zaczyna stosować rygorystyczną dietę. [...] Nie trzeba stosować drastycznych środków — najważniejsze jest stopniowe kształtowanie nowych nawyków” — podkreśla lekarz.

Hasło tegorocznych targów „Ciało słyszy myśli” ma przypominać o ścisłym związku między zdrowiem fizycznym a psychicznym. W wydarzeniu udział wezmą przedstawiciele siedmiu litewskich sanatoriów i ośrodków rehabilitacyjnych.

Uczestnicy będą mogli wysłuchać praktycznych porad, jak dzięki prostym zmianom uniknąć poważnych problemów zdrowotnych. ■

Opr. J.B. na podst. inf. zenpr.lt

Krzyżówka

Kurosawa, japoński reżyser Banderola na pliku banknotów	Muszkietier Dumasa	Kraj z Lome	10	Akt bezprawia, lincz Wtrącanie się w cudze sprawy	Dawne narzędzie kary	Graniczy z Tajlandią
3				Egipska bogini, żona Ozyrysa		1
Pozycja w tabeli Lubi podpalać					Branie się za łby	Czułek jamochłona
				Ozdobny występ ściany		
Kawa z czasów PRL-u						Kobie-rzec z podłogi
Posadził go wiatr	Tilaka na czole Hinduski	Huczne brawa na stojąco	4	Firmowy prawnik		Tkanina kojarząca się z czasem
				Cesarski akt prawny		
11						
Wiersz żałobny Bubel w cieście Tomasz z radia i sejm	W ręku siewcy	Badany przez NASA		Natłok myśli, zajęć Ośmiotysięcznik w Himalajach		14
					Drobina materii	Duży port Jemenu
				Paweł z kadry Orłów		
Nie do podważenia						7
15				Mały Aleksander Miasto XXVI olimpiady letniej		
W triadzie z liryką i epiką	Gęsty napój owocowy	Przychodnia		Marka polskich zup		8
					Kończąc okres zabaw	Lubi być sam jak palec
Streszczenie wykładu ... de la Renta	2	Imię odtwórcy roli Terminatora		Bylina z Nilu Element skoczni		
				Norma postępowania		
Inkaust						6
Muzyczny zespół jazzowy Niżej niż hrabia				Partyjny dekalog		Pieczony na urodziny
				Elektroda ujemna		Dumny z syna
Zakładka na sukni	Czasem krasnieje ze wstydu				Drażni podziemne tunele	12
13				Ciasny pokoik	5	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 13-14 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: MOSKWA - IMACZ - DIASKOP - PARYS - SPIEK - RODOPY - MŁODNIK - TACZKA - KREDA - ROGAL - MULTIPLA - PLAMA - SKIBA - RABARBAR - KASETA - ZOTT - POSESOR - HAWAJE - UWAGA - PUNKT - ŁUKASZ - POWIJAKI - PASAT - DIESEL - SITO - ROTA - TEREN - GRAJEK - KAJA - TARA

Pionowo: PODPORA - UPRAWA - UPADEK - SIAD - CALLAS - WZNOS - KAROSZ - TABELA - KWASEK - WSYP - KLIMAT - TITINA - MAKSYMA - PARAPET - ŁADOGA - GIPS - OKRASA - SUZUKI - PEDRO - KRZEW - KIERAT - MAXI - NEGRI - OSADA - SOJA - EGIDA - BATOG - SWETER - SZOK - KALIA - TRACZ - LAKA

Hasło: Grand Prix Meksyku

Uśmiechnij się!

Żona Szkota prowadzi, jej mąż siedzi obok.

– Hamulce nie działają!!!
– Uspokój się, kochanie i spróbuj zderzyć się z czymś najtańszym.

Sonda uliczna:

– Na co pan zwraca uwagę przy zakupach?

– Na kamery...

– Co to był za chłopiec, z którym szedłeś do szkoły?

– Kolega z klasy, syn generała...

– O, z niego mógłbyś brać przykład. Taki mały, a już syn generała!

Turysta spotyka bacę, który się opala przed chałupą, pyta go:

– Jak wam się powodzi, baco?

– A nie narzekam, miałem wykarczować drzewa, ale przyszedł halny i je powalił, miałem je spalić, ale uderzył piorun i je spalił. Teraz czekam, aż mi trzęsienie ziemi wyrzuci ziemniaki na powierzchnię.

Rankiem hrabia wyszedł przed dom z kosą i zaczął kosić. Zmęczony się i zadowolony pomyślał:

– Świat jest piękny, ale tylko ciężka fizyczna praca pozwala człowiekowi myśleć, czuć i stawać się świadomie lepszym.

Tymczasem grupka chłopów stojących opodal dziwiła się tym fanaberiom.

– Po co hrabia kapustę kosą kosi?

– A kto ich tam tych wykształconych zrozumie...

Jadę z kolegą samochodem, skrzyżowanie, czerwone światło, a on po gazie i przejeżdża.

– Co robisz! Miałeś czerwone!

– Szwagier zawsze tak jeździ.

Następne skrzyżowanie i sytuacja się powtarza: po gazie i przejazd na czerwonym świetle.

– Znowu miałeś czerwone światło!

– Szwagier zawsze tak jeździ.

Na kolejnym skrzyżowaniu mamy zielone światło, kumpel hamuje i zatrzymuje się.

– Teraz możesz jechać, mamy zielone.

– A jak szwagier pojedzie?

TEATR BEZ GRANIC

XII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY

WILEŃSKIE SPOTKANIA SCENY POLSKIEJ

65lat Polskiego Teatru
STUDIO w Wilnie

6-10.11
2025

www.teatrstudio.lt

INFORMACJE / REZERWACJE - codziennie 10:00-17:00

+370 65264608

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie

doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. www.gravas.lt

Tel. 0 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejo-

nie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. 068851937

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

PRACA

Potrzebny kierowca do pracy w Niemczech z kat. B i C. Wynagrodzenie 2000-2500 euro. E-mail: info.elotera@gmail.com,
tel. +370 676 80 919

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

KUPUJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

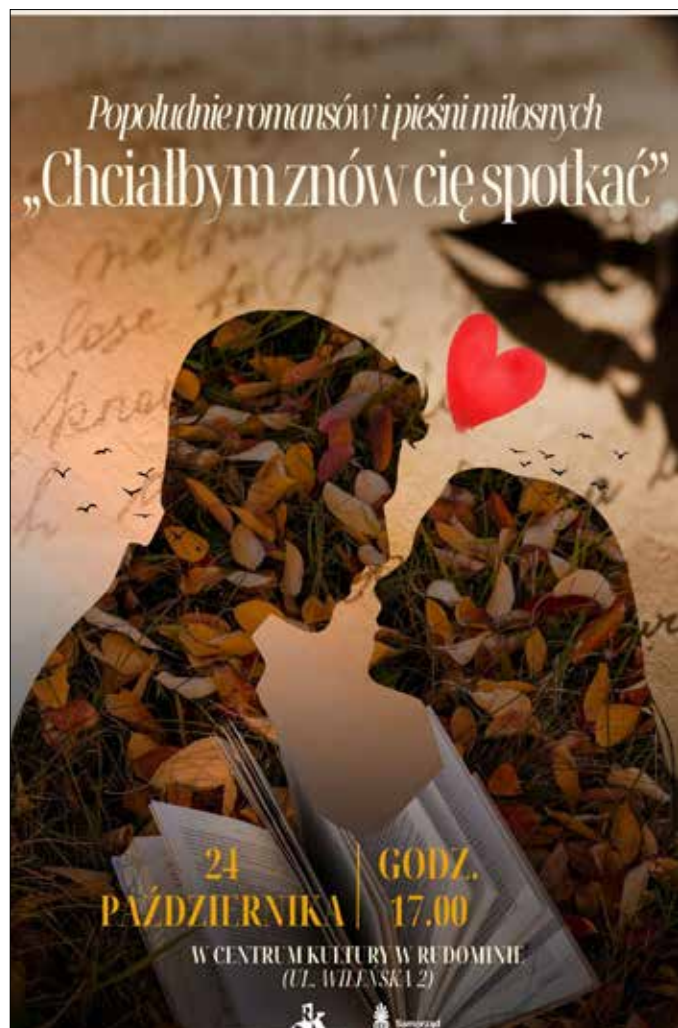
NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Popołudnie romansów i pieśni miłosnych
„Chciałbym znów cię spotkać”

24 PAŹDZIERNIKA | GODZ. 17.00
W CENTRUM KULTURY W RUDOMINIE
(UL. WILEŃSKA 2)

UAB „Termoliuksas”

zatrudni menedżera i zastępcę dyrektora.

Wynagrodzenie umowne.

Wymagania: wykształcenie wyższe techniczne.

Praca na pełny etat. Praca stacjonarna.

Miejsce pracy: Wino, ul. Ozo 20-12

Tel.: +370 68517721; e-mail: info@termoliuksas.lt

**TOWARY
ELEKTRYCZNE:**

- Anteny
- Odbiorniki
- Narzędzia
- Pulpity
- Głośniki
- Przewody
- Akumulatory

www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

um
UTENOS MĖSA

**SKUPUJEMY
BYDŁO**
+370 620 33544

MB „ALTDENT” Nr lic. 1915

Klinika L. i A. Tretjakov

- Leczenie • Protezowanie
- Implantowanie
- Higiena jamy ustnej
- Wybielanie zębów
- Ortodonta. Periodontolog. Endodontolog.

Współpracujemy z kasą chorych

0 (5) 248 5793, +370 687 17 760
Ul. Parko 55-1, Vilnius, (godz. 8-17), www.altdent.lt

KAWIARNIA

SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Smaki świata”
8.15 Przepis dnia
8.20 W Polskę jedziemy – Wrocław
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Strona po stronie
9.35 Sensacje XX wieku
10.20 Zapomniani, odzyskani
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 Alchemik
11.50 Rola życia
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Res Poloniae O Polsce z oddali – Lord Jeffrey Archer
13.30 Polacy to wiedzą!
14.00 To jest grane
14.25 „Nasz Profesor Papieżem” film dok.
15.20 Jesteśmy stąd
15.25 Astronarium
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.20 Raport naukowy
17.45 S. „Przedwiośnie”
18.35 Ex Libris
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Kobiety Podhala
22.15 W Polskę jedziemy
22.40 Res Poloniae O Polsce z oddali – Lord Jeffrey Archer
23.05 Na sygnale
23.30 Info Wilno
23.45 Studio Wilno
00.05 Sensacje XX wiek

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Stonkus bezpośrednio”
22.30 S. „Król i Zdobywca”
23.25 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości

19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kod „7500” thriller
00.50 S. „Alarm: Jednostka osób zaginionych”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Co dalej?
8.00 Jesteśmy Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 „Niebo” film dok.
13.00 Kocham Litwę
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „1000 cudów świata”
17.30 Detektywi historyczni
18.30 S. „Dom Marzeń”
19.15 Euromaxx
19.30 „Historia jednego mieszkania. Balyssa Sruogi” film dok.
20.20 „Witold Macer-nis. Krótkie historie”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Kiedy nadchodzi jesień” dramat
23.15 Chwile z „Festi-walu Piosenki 2024”
23.30 Gospodarstwa domowe gospodarzą
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Dobry wieczór szou”
8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisa-ła: Morderstwo”

12.00 S. „Całkiem sami”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „GoŻalgiris”
19.45 NA ŻYWO. Mecz Euroligi. „Žalgiris” – „Olimpia”.
22.00 TV3 wiadomości
23.00 „Siła natury” thriller
01.25 „Coroner 3” dramat

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.25 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Underworld: Przebudzenie” film fab.
22.45 „Jazda na krawędzi” film fab.
00.30 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 S. „Cena imperium”
8.30 S. „Poświęcić wszystko”
9.30 S. „Królowa gry”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 S. „Detektyw prowincjonalny”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy

18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Królowa gry”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
01.00 Nowy dzień

5.55 S. „Strażnik Teksasu”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Ostatni sprawiedliwy”
16.00 S. „Strażnik Teksasu”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Król Skorpion 2. Narodziny wojownika” film fab.
23.10 S. „Yellowstone”
00.05 „Główna wskazówka”

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tajemnice Brokenwood”
22.50 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.45 S. „Morderstwa w Midsomer”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 Serwis Info
09.20 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Życie na biegunach”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-raz wracam”
22.10 S. „Ojciec Mateusz”
23.10 „Sprawa dla reportera”
00.10 „Ratunkowy” film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 „Podróż z historią”
09.10 „Córka generała Pankratowa” dramat
10.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
14.40 „Fabryka czasu” film dok.
16.00 „Wstęp Wolny”
16.25 S. „Kapitan Sowa na tropie”
17.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
22.40 „O jeden most za daleko” dramat
01.40 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”

07.15 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Z Andrussem po Galicji”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Hello Polonia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „O mnie się nie martw”
14.55 „Studio w kontakcie”
15.40 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
16.00 Serwis Info
16.10 Daję słowo
17.00 Słownik polsko@polski
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”
19.45 „Panorama”

20.10 Informacje kulturalne
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.10 S. „Kruk”
23.15 Polonia 24. Tygodnik
23.50 „Tylko jeden skecz”

07.50 „Był taki dzień”
07.55 S. dok. „Wojownicy czasu”
08.25 „Fake czy historia?”
09.00 S. „Wojenne dziewczyny”
09.45 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej”
10.10 „Mój wujek Papież” film dok.
10.45 „Pieniński Park Narodowy” film dok.
11.10 „Był taki dzień”
11.15 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „Bohater naszych czasów” film dok.
12.00 „Piosenką przez historię”
12.05 „Wycinanki Pana N.” film dok.
13.00 „Był taki dzień”
13.05 „Ex Libris”
13.20 S. „Ziemia obiecana”
14.10 „Światło i szkło”
14.30 „Bośnia i Hercegowina” film dok.
15.20 „Węgry – ukryty płomień” film dok.
16.10 „Kuchnia Jagiellonów”
16.35 S. „Korona królów”
17.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”
17.50 „Niezwyczajne historie z pocztówek”
18.05 „Tajemnica Jana Pawła II” film dok.
18.35 „Święty uśmiechnięty” film dok.
19.15 „Był taki dzień”
19.20 „Flesz historii”
19.35 S. dok. „Polskie 100 lat”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”

20.45 S. dok. „Gaz ziemny w Polsce. Początek historii”
21.05 „Stańczyk” film dok.
22.10 „Jedenaste przykazanie” film fab.
23.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuaria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Mysłąc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Siostry Magdalenki od Pokuty
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastą
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Mysłąc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Odpust ku czci

św. Jana Pawła II
15.00 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
15.35 Puszcza Białowieska – leśny cmentarz
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-łuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Orędzie na trudne czasy

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.25 Rozmowy na dwie głowy
7.30 Imbir i Cytryna
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Ci cholerni Polacy
9.35 Sensacja XX wieku
10.20 Jesteśmy stąd
10.30 Gra słów
10.50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.20 Superkrowe ABC
11.45 Kobiety Podhala
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Duchowym szlakiem
13.25 Do śmiechu!
14.10 Strona po stronie
14.25 „Cioczek Hania” film dok.
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.30 S. anim. „Pamiętnik Florki”
17.40 „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
18.50 Co się dzieje w kulturze?
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Między oczy” film fab.
22.45 Duchowym szlakiem
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 Info Wilno
00.15 Studio Wilno

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Czarny fałszyk” dramat
00.35 „Martwy punkt” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Północ w trawie preriowej” thriller
22.55 „Jedna noc w Bangkoku” thriller
01.05 „Podwójny zespół” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Stonkus bezpośrednio”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
12.00 „Historia jednego mieszkania. Balysa Sruogi” film dok.
12.50 „Witold Maceris. Krótkie historie”
13.00 Oto kino!
13.30 Litwin w sercu
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „1000 cudów świata”
17.30 „Wieczór z Audriusem Girzadasem”
18.30 S. „Dom Marzeń”
19.15 Euromaxx
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Portret kobiety w ogniu” dramat
23.30 „Dzikie serce” dramat
01.30 Dzień Kultury

6.00 „Farma Vytara”
7.00 „Gliny”
8.30 „Zrób to sam”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Tylko my dwoje”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim.

„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
17.55 „Pomysł na dom z IKEA”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Kung Fu Panda 3” film anim.
21.30 TV 3 wiadomości
22.30 „G.I. Joe. Narodziny Kobry” dramat
00.50 „Crimson Peak” dramat

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gładiatorzy”
21.30 „10 minut” thriller
23.25 „Underworld: Przebudzenie” film fab.

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Chcę pracować
8.00 S. „Poświęcić wszystko”
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Królowa gry”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia

mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.30 Litwa świata

5.55 S. „Strażnik Teksasu”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Ostatni sprawiedliwy”
16.00 S. „Strażnik Teksasu”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Gliny”
21.30 „Przyrodni bracia” komediodramat
23.25 „Dzień Patriotów” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Sherwood”
23.20 S. „Straż Pożarna Chicago”

00.15 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

06.25 S. „Wichro-
we wzgórze”

07.15 S. „Akacyjowa 38”

08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze”

08.30 „Agape
Blisko Ciebie”

09.00 Serwis Info

09.20 „Okrasa ła-
mie przepisy”

10.00 S. „Ranczo”

11.00 S. „Komi-
sarz Alex”

12.00 S. „Ojciec
Mateusz”

13.00 Serwis Info

13.10 „Agrobiznes”

13.40 „Maga-
zyn Rolniczy”

13.55 „Ibex alpejski
akrobata” film dok.

15.00 S. „Wichro-
we wzgórze”

16.00 Serwis Info

16.15 Reporterzy

16.35 „Gra słów.
Krzyżówka”

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.30 „Jaka to
melodia?”

19.10 „Klan”

19.45 S. „Akacyjowa 38”

20.30 „Program
informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”

21.30 S. „Za-
raz wracam”

22.10 S. „Komi-
sarz Alex”

23.10 „King-
sajz” komedia

01.00 „Wykry-
wacz kłamstw”

07.05 „Afish kul-
turalny ekstra”

07.15 „Muzycz-
ne poranki”

08.00 „Tamte
lata, tamte dni”

08.40 „Podró-
że z historią”

09.20 „Wstęp Wolny”

09.45 „Którędy
po sztuce”

10.00 „Przez Atlan-
tyk” dramat

11.10 „Niepojęte
Arystoteles. Nieru-
chomy poruszyciel”

11.25 Koncert

12.30 „Fabryka
czasu” film dok.

13.35 „Siedem
czerwonych róż, czyli
Benek Kwiciarz o sobie
i o innych” film TVP

15.00 „Kto sieje
wiatr” dramat

17.15 „Benefis Ireny
Kwiatkowskiej”

18.20 „55 kapeluszy
Pani Hanki. Benefis
Hanki Bielickiej”

19.40 „Antyle Cho-
pina” film dok.

20.55 „Samsa-
ra” dramat

23.10 „XIX Między-
narodowy Konkurs
Pianistyczny im.
Fryderyka Chopina”

00.10 „O jeden most
za daleko” dramat

07.15 „Panorama”

07.35 „Vito od-
krywa Polskę”

08.00 „Makłowicz
w podróży”

08.30 Pytanie
na śniadanie

12.40 Informa-
cje kulturalne

13.00 Serwis Info

13.10 S. „M jak miłość”

14.50 „Polonia
24. Tygodnik”

15.25 Tamte
lata, tamte dni

16.00 Serwis Info

16.10 „Wszystko
przed nami”

16.40 „Dobre strony”

17.00 „Siłacz-
ki Polish Bilingual
Pioneers” film dok.

18.00 „Teleexpress”

18.20 Gra słów.
Krzyżówka

18.50 Teleexpress Extra

19.15 „Rączka gotuje”

19.45 Panorama

20.10 Przysła-
nek Ameryka

20.30 Program
informacyjny 19.30

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Na do-
bre i na złe”

22.15 S. „Na sygnale”

23.10 S. „07 zgłoś się”

00.10 Panoram

08.10 „Był taki dzień”

08.15 „Flesz historii”

08.25 „Spór o historię”

09.00 S. „Wojen-
ne dziewczyny”

09.45 „Tomek na
granicach... Rze-
czypospolitej”

10.10 „Tajemnica Jana
Pawła II” film dok.

10.35 „Święty uśmiech-
nięty” film dok.

11.15 „Był taki dzień”

11.20 S. dok. „En-
cyklopedia II woj-
ny światowej”

11.40 „Anna od...
pamięci” film dok.

12.30 „Zaginione?
Ocalone? Historie
zawodów różnych”

12.50 „Fake czy
historia?”

13.25 S. „Zie-
mia obiecana”

14.20 S. dok. „Do-
wódca AK – Grot”

14.50 S. dok. „Por-
tret wojenne”

15.15 „Geniusze i
marzyciele. Tadeusz
Tański” film dok.

16.10 „Kuchnia
Jagiellonów”

16.35 S. „Koro-
na królów”

17.00 S. dok. „Sen-
sacje XX wieku”

17.45 „FilMOTEKA
Małopolska” film dok.

18.10 „Po latach
niewoli wstaje Polska
1914–1918” film dok.

19.00 „Był taki dzień”

19.05 S. dok. „Wo-
jownicy czasu”

19.30 „Był taki dzień”

19.35 S. dok. „Od-
naleźć Zaginione”

20.00 S. „Wojen-
ne dziewczyny”

20.45 „Musieli zwy-
ciżyć” film dok.

21.30 „Indeks i
karabin. Tajne na-
uczanie” film dok.

22.25 „Lokator-
ka” film fab.

00.20 „W środku
Europy” dramat

01.00 Słowo życia

01.05 Świat w
obrazach

01.10 Informacje dnia

01.30 Odpowie-
dzialni za Kościół

01.55 Poczet Wiel-
kich Polaków

02.00 Odpust ku czci
św. Jana Pawła II

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Głos Polski

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski
Punkt Widzenia

06.00 Przetrwaliśmy

06.30 Sumienie Hioba
rzecz o ks. Bolesła-
wie Stefańskim

07.40 Lotte ma-
łopolska Inka

08.55 Poczet Wiel-
kich Polaków

09.00 Informacje dnia

09.15 Polski
Punkt Widzenia

09.40 Słowo życia

09.45 Człowiek
bez twarzy

10.10 Z wędką nad
wodę w Polskę i Świat

10.35 Święty na
każdy dzień

10.45 Jestem mamą

11.00 Informacje dnia

11.15 Rozmowy
niedokończone

12.25 Głos Polski

12.35 Natura et Homo

13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia

13.20 Głos serca

14.05 Naszym powo-
łaniem jest świętość

14.30 Msza świę-
ta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile

15.30 Drzwi do lasu

15.55 Słowo życia

16.00 Modlitwa w
Godzinie Miłosierdzia

16.00 Koronka do Boże-
go Miłosierdzia

16:20 Mocni w Wierze

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Natura

Obiektywnie

17:40 Wykłady z

kongresu: Katolicy a

tożsamość Europy

18:00 Niemy świa-
dek historii. Puszcza

Rudnicka

18:30 Łączy

Nas Historia

18:55 Poczet Wiel-
kich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Wester-
platte Młodych

20:00 Warto za-
uważyć... w mija-
jącym tygodniu

20:30 Brat Franciszek

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Myśląc

Ojczyzna

22:00 Apel Ja-
snogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski

Punkt Widzenia

23:00 Dziewica

Orleańska wg.

Jana Matejki

23:50 Przegląd

Katolickiego Tygo-
dnika „Niedziela”

23:55 Stan wojenny

w Polsce – znacze-
nie i konsekwencje

7.00 Fani czte-
rech kółek

10.00 Łowcy klasyków

13.00 Łowcy staroci

15.00 Żłota gorączka

17.00 Jak to jest

zrobione?

17.30 Łowcy sta-
roci: renowacje

18.00 Fani czte-
rech kółek

19.00 Jak to jest

zrobione?

20.00 Fani czte-
rech kółek

21.00 Życie

codzienne służ-
by granicznej

23.00 Kamera policyjna

24.00 Nagi instynkt

przetwarzania

TVP
WILNO

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Wojownicy czasu
8.45 Tygiel
9.05 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.25 Prywatne życie zwierząt
9.50 Rosół polski
10.15 Domisie
10.40 S. „Trzy Szalone Zera”
11.10 Do śmiechu!
12.00 S. „Plebani”
12.45 Dokument w TVP3 Bydgoszcz Jerzy...słowa przerwane
13.40 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945
13.55 Imbir i Cytryna
14.20 Daję słowo
15.05 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Małe wielkie pytania
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
18.00 Całkiem niezła historia
18.15 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 To jest grane
21.30 The Voice of Poland
23.50 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
00.45 Punk rock na dobry wieczór
01.30 Info Wilno

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 „Co dalej?”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?!”
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. „Prąd Humboldta”
12.55 S. dok. „Najbardziej malownicze rejsy rzeczne na świecie”
13.45 Sportowe chwile z LRT
14.00 Łyżwiarstwo figurowe. Grand Prix Francji
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Piękna i potężna Litwa
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Tylko odważni” dramat
01.00 „Portret kobiety w ogniu” dramat

6.00 Filmy anim.
9.00 „Alvin i wiewiórki” film fab.
11.00 „Ja, szpieg” komedia
13.05 „Agent XXL: Rodzinny interes” komedia
15.25 „Moja super eksdziejczyna” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie LNK. Nowy hit.
21.30 „Wyspa chciwości” komedia
23.45 „Zombieland. Kulki w łeb” komedia

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Piękna i potężna Litwa
6.30 Dzieci tysiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Historie ścienne
14.00 Koncert życzeń
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 „Mój nauczyciel”
16.30 Euromaxx
17.00 „Granie historii”
18.00 „W 75. rocznicę urodzin artysty baletowego Jonasa Katakina” film dok.
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Ofelia” dramat
22.45 Vilnius Mama Jazz 2024
23.45 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróby Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Przyszła moda”
12.00 S. dok. „Prze-

trwanie w amazońskiej dżunglii”
13.10 „Gruby i chudszy” komedia
15.05 „Między nami kosmos” dramat
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Ewe-rest” film fab.
00.25 „Niezlomny: Droga do odkupienia” dramat

6.00 „Oblodzone lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
11.15 „Opuszczone budynki”
12.15 „Oblodzone lotnisko na Alasce”
13.15 „Orły lombardu”
13.45 „Walka ekstrasensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Rytas” „Neptūnas”
19.10 Mistrzostwa LKL „Gargždai” „Juventus”
21.30 „John Wick” thriller
23.35 „10 Minut” thriller

lrytas.tv

6.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Ukryta Połaga. Połaga o dwóch twarzach”
9.00 Litwa świata
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 W świecie koszykówki
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkani

12.00 „Moja miłości, moja zabójco”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Pierścień Bushido
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Lota”
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświęcić wszystko”

5.05 Liczba czy herb?
6.00 „Wielkie Afrykańskie Parki Narodowe”
7.05 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 Autopilot
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Dzika Meksyka”
12.00 „Dzikie indyjskie koty”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 Mistrzostwa NKL „Stekas” „M Basket”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.55 Formula 1
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Adwokat diabła” dramat
23.15 „Opłacone krwią” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń

Molphara"
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Einstein”
13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Jamie Oliver. Gotowanie za mniej”
14.45 „Pracowicie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.50 S. „Panna Holmes”
21.00 S. „Vera”
22.50 S. „Sherwood”
01.20 „Adoptuj autostradę” dramat

05.50 „Magiczne drzewo” film przygodowy
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „El Dorado” western
15.10 „Przed ekranem”
15.25 Okrasiła przepisy
16.00 „20 x 20 lat TVP Kultura”
16.25 „Fajna dziewczyna! Simona Kossak we wspomnieniach leśników” film dok.
17.05 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Pan Mama”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 S. „Profilanka Jastrzę”
22.25 „Colom-

biana” film fab.
00.25 „Ukryta sieć” dramat

07.15 „Jezioro Bodeńskie” dramat
08.50 Informacje kulturalne
09.20 „W poszukiwaniu Sir Waltera Scotta” film dok.
10.25 „Tajemniczy świat Arriety” film anim.
12.15 „Antyle Chopina” film dok.
13.30 „C. K. Dezerterzy” komedia
16.30 „Kto sieje wiatr” dramat
18.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
23.30 „Nadzieja” film fab.
01.45 „Sauna” film obycz.

07.15 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 Studio w kontakcie
13.00 Koncert
13.50 „Gala TVP Polonia”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasiła przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.35 „Daję słowo”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”
23.10 S. „Stawka większa niż życie”
00.20 „Muzyka na dobry wieczór”

08.50 „Był taki dzień”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 S. dok. „Galeria Widmo”
10.05 S. „Ryccerze i rabusie”
10.50 „Żywot sarmacki”
11.05 S. dok. „Odnażyć Zaginione”
11.30 „Bośnia i Hercegowina” film dok.
12.20 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
12.30 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.20 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
13.40 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
14.30 „Zdobycy Karpat” film dok.
14.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.00 „Rififi po sześćdziesiątce” komedia
16.20 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
16.50 „Akcja Żywiec” film dok.
17.20 „Fake czy historia?”
17.55 „Prorok nie umiera. Ks. Franciszek Blachnicki” film dok.
18.50 „Niezwykłe historie z pocztówek”
19.05 S. „Polskie drogi”
20.40 S. dok. „Rzecz Polska”
20.55 „Ostatni bój” film dok.
21.55 „Trzy losy, jedna Polska” film dok.
22.45 „U Pana Boga za miedzą” komedia
00.35 „Jedenaste przykazanie” film TVP

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Jerzy Popiełuszko. Postanienie Prawdy
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Inauguracja Roku Akademickiego w AKSiM
12.30 Pędzelkiem z ogona wieściorki pisane
13.00 Inauguracja Roku Akademickiego w AKSiM
15.00 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygo-

dnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Z Parlamentu Europejskiego
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Amerykańskie motocykle
12.00 Ludzie ze stali
14.00 Renowacje
16.00 Alaska
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Dziwne spotkania
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Ci cholerni
 Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945
7.00 Polacy Świata
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Imieniny Fantazego”
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studia Raban
10.55 Licz na Wiktora
11.00 Sonda
11.20 Raport naukowy
11.45 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebana”
12.45 Jesteśmy stąd
12.50 Górna półka smaku
13.15 Rosół polski
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 Nowe spojrzenie
15.45 Skarbiec Sztuki Lubelszczyzny
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „Noce i dnie”
17.40 Anna Dymna – spotkajmy się
18.05 Romuald Lipko – Niezapomniane melodie
19.00 Imbir i Cytryna
19.30 Małe wielkie pytania
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.25 Wileński koncert życzeń
22.55 The Voice of Poland
00.55 Przegląd tygodnia

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Święteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok. „Średniowieczne serce Europy”
12.30 Łyżwiarstwo figurowe. Grand Prix Francji
14.10 S. „Marple Agathy Christie”
15.45 Wiadomości
16.00 Detektywi historyczni
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Tydzień Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Maria Antonina”
22.00 „Ruszamy” komediodramat
23.45 „Martwy punkt” dramat

6.00 Filmy anim.
6.45 „Tom i Jerry” film anim.
7.15 „Akademia magii” film anim.
9.00 „Duży, gruby kłamaczuch” komedia
10.50 „Godziny szczytu” komedia
13.00 „Wakacyjna miłość” komedia
15.10 „Larry Crowne: Uśmiech losu” komedia
17.20 Teletoto TV gra
18.30 Wiadomości

19.30 Gwiazdorskie duety
22.10 „Skłócenie z życiem” film fab.
00.00 „Ojciec chrzestny III” dramat

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „100 lat. Program o długowieczności”
6.30 Kalendarz ogrodnika
7.00 Młodszy brat
7.30 „Teraz tutaj?”
8.00 Filmy anim.
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Dzień Kultury”
11.30 Memora
12.00 „Myśli na święta”
12.30 Światowy Dzień Misyjny. Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.40 „Księżniczka Gęsi” film rodzinny
14.40 „Mały wampir” film anim.
16.00 Eliminacje do Mistrzostw Europy w Piłce Ręcznej Kobiet. Litwa – Szwecja
17.30 Otwarta kombinacja
18.00 „Historia jednego mieszkania. Balysa Sruogi” film dok.
18.50 „Pamiętajmy”
19.00 Weranda
19.30 Legendy
20.30 Panorama
21.00 „Möbius” spektakl
22.05 Koncert
23.45 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Ma-

istas. Italija”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S. dok. „Prze-trwanie w amazońskiej dżunglii”
13.10 S. dok. „Lwy na drzewach”
14.20 „Kulinarne wędrówki Gordona i przyjaciół” komedia
16.30 „Gazas dugnas”
17.30 Farma Vytara
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Talenty Litwy
22.00 „Jeden gniewny człowiek” film fab.
00.25 „G.I. Joe: Czas Kobry” dramat

6.00 „Oblodzone lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „W naturze nie ma bajek”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „The Grand Tour”
10.55 „Opuszczone budowle”
11.55 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
12.55 Realna mistyka
13.20 „Orły lombardu”
13.55 „Walka ekstrasesów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Žalgiris” „Lietkabelis”
19.10 „Witajcie w dżunglii” komedia
21.20 „Trzynaście dni” dramat
00.15 S. „The Grand Tour”

lrytas.tv

6.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
8.00 Podcast wojskowy
9.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
10.00 Wszystko jest mierzone

10.30 Smaczne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Moja miłości, moja zabójco”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.30 Pół godziny z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświęć wszystko”

5.05 Liczba czy herb?
6.00 „Dzikie indyjskie koty”
7.05 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egas dugnas”
11.00 S. dok. „Zmysły zwierząt”
12.00 S. dok. „Sekret ośmiornicy”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 Otwarte inteligentne mecze MLKL „TSA Tallinn” „MKK Panevėžys”
16.00 „Magazynowe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Jeden”
19.30 „Wizja”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Bezpieczna przystań” dramat
00.20 „Król Skorpion 2: Narodziny wojownika” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”

7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Einstein”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.50 S. „Pan-na Holmes”
21.00 S. „Inspektor Dupin”
22.50 „Pokojułka na Manhattanie” melodramat
00.55 S. „Vera”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.25 S. „Daleko od szosy”
10.50 S. „Pan Mama”
11.55 S. „Kominarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.40 „Lepsza strona świata” film dok.
14.05 „Prawdziwy Kubuś Puchatek” film dok.
15.05 „Kingsajz” komedia
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 S. „Drelich”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Fucking Bornholm” film fab.
01.20 „Colombiana” film fab.

06.50 „Rozrywka Retro”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 S. anim. „Proszę słońca”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Niepojęte Mistycyzm. Mistrz Eckhart”
10.25 „Wspólny dom”
11.00 S. „Wielcy mistrzowie malarstwa”
12.05 „Wstęp Wolny”
12.20 „Przez Atlanty” dramat
13.35 „Gregory Peck aktor dżentelmen”
14.40 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.20 „Alamo” western
18.10 „Dobry tytuł”
18.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
22.30 „Ścieżki chwały” dramat
00.10 „Minotaur Picasso” film dok.

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Słowo daję!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.15 „Piłka nożna Betcli”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.30 „Szansa na sukces. Opole 2026”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Matylda”

22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Konwój”

08.30 „Był taki dzień”
08.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Debata – 100 lat autokefalii Kościoła prawosławnego w Polsce”
09.40 „1525/2025”
10.05 S. „Rycerze i rabusie”
10.45 S. dok. „Wojownicy czasu”
11.15 „Był taki dzień”
11.20 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
11.45 „Henryk Opieński. Historia życia i miłości” film dok.
12.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.35 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
13.55 „Pod prąd” film dok.
14.50 „Niezwykłe historie z pocztówek”
15.00 „U Pana Boga za miedzą” komedia
16.50 „Polska i świat z historią w tle”
17.10 „NZS – tak się zaczęło” film dok.
17.40 „Kod tajemnicy fatimskiej” film dok.
18.30 „Indeks i karabin. Tajne nauczanie” film dok.
19.30 S. „Polskie drogi”
20.55 „Józef Czapski” film dok.
21.35 „Jerzy Popiełuszko. Posłaniec prawdy” film dok.
23.00 „Był taki dzień”
23.05 „Rififi po sześćdziesiątce” komedia
00.25 „Lokator-ka” film fab.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Słudy Boga i człowieka. Aniołowie

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyznę
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Misja Księdza Jacka
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Spór o Morskie Oko
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Parlamentu Europejskiego
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Msza święta z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym

Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony
14.00 Polityka
15.40 Kantorowice
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wiera Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Wojny bagażowe
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Stocznice

TVP
WILNO

6.30 Ex Libris
6.50 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Podróże Małej i Dużej
8.40 Przegląd tygodnia
9.10 Nowe spojrzenie
9.35 Sensacja XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 „Kasztania-ki” film anim.
11.25 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
11.55 Pielgrzymi Nadziei
12.10 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
13.00 Info Wilno
13.05 One. Ko-biety kultury
13.30 The Voice of Poland
15.35 Nauka jest wszędzie
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.15 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u re-daktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „War-to kochać”
21.50 Rola życia – Stanisław Sparażyński
22.10 Z pamięci
22.15 Podróże Małej i Dużej
22.40 One. Ko-biety kultury

23.05 S. „Na sygnale”
23.30 Info Wilno
23.45 Studio Wilno
00.00 Sensa-cje XX wieku

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-minalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morder-stwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomo-cy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Historie rzeczy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Król i zdobywca”
23.20 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.15 Euromaxx
00.30 Wiadomo-ści rowerowe

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważ-ne sprawy”
10.00 S. „Potrze-buję miłości”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierw-sze randki”
13.00 Księżnicz-

ka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Niebez-pieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Policja za-stępcza” komedia
00.45 S. „Alarm: Jednostka osób zaginionych”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Repu-bliki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cu-dów świata”
8.00 Menora
8.30 „7 dni w Kownie”
9.00 Dzień do-bry, Litwo
11.30 „Gen cie-kawości”
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
15.50 „Wizjonerzy”
16.00 Sezon zdrowia
16.30 „1000 cu-dów świata”
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 S. „Tutaj ma-rzenia się spełniają”
19.15 Euromaxx
19.30 „Jeśli cię przytu-lę, nie bój się” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Za bli-sko” dramat
23.20 „Wizjonerzy”
23.30 Gen ciekawości

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 „Gra galvOK”
9.00 „Kobiety kłamię lepiej”
10.00 S. „W wi-rze miłości”
11.00 S. „Napisa-ła: Morderstwo”
12.00 S. „Cał-

kiem sami”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. dok. „Historie, które zmieniły Litwę”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pienią-dzach” komedia
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Colum-biana” dramat
00.45 „La Brea 2” dramat

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuch-nia najlepsza”
15.00 „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „Kapitan Philips” thriller
23.50 „Trzyście dni” dramat

lrytas.tv

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Litwa świata
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 S. „Cena imperium”
8.30 S. „Poświę-cić wszystko”
9.30 S. „Królowa gry”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 S. „Detektyw prowincjonalny”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter

16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Po raz pierwszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Ce-celia Ahern”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Detektyw prowincjonalny”

6.20 S. „Prawo i porządek”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Wojny ma-gazynowe”
10.00 „Pod pokła-dem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniej-sze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Ostatni sprawiedliwy”
16.00 S. „Straż-nik Teksasu”
18.00 S. „Simp-sonowie”
19.00 „Pod pokła-dem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniej-sze amerykańskie filmy domowe”
21.00 Formula 1
00.05 „Vendeta” dramat

6.00 S. „Kra-ina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót Molfara”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Krymi-nalne umysły”
13.00 S. „Prawo

i porządek"

14.00 S. „Straż
Pożarna Chicago"**15.00** S. „Anupamaa"**16.30** „Wędruję w
czyjejś miłości"**17.00** S. „Niewidoma"**18.00** S. „Specjalista"**19.00** S. „Krymi-
nalne umysły"**20.00** S. „Prawo
i porządek"**21.00** S. „Kassandra"**22.50** „Straż Po-
żarna Chicago"**23.45** S. „Inspek-
tor Dupin"**01.40** „Złoty Chłopiec"**06.30** S. „Wichro-
we wzgórze"**07.15** S. „Akacyjowa 38"**08.00** „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze"**08.30** „Studio Raban"**09.00** „Serwis Info"**09.20** S. „Za-
raz wracam"**10.00** S. „Ranczo"**11.00** S. „Komi-
sarz Alex"**12.00** S. „Ojciec
Mateusz"**13.00** „Serwis Info"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Maga-
zyn Rolniczy"**13.50** „Prawdziwy
Kubuś Pucha-
tek" film dok.**15.00** S. „Wichro-
we wzgórze"**16.00** „Serwis Info"**16.15** „Reporterzy"**16.35** Gra słów.
Krzyżówka**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.30** „Jaka to
melodia?"**19.10** „Klan"**19.45** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program
informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** „Ruda"
spektakl**23.10** „Postscrip-
tum Ruda"**23.40** „Sól i świa-
tło" film dok.**07.05** Afisz kul-
turalny ekstra**07.15** „Muzycz-
ne poranki"**07.30** „Od ucha do
ucha" filmy anim.**08.00** „Tamte
lata, tamte dni"**08.40** „Podró-
że z historią"**09.25** „Wydarze-
nie aktualne"**10.00** S. „Kapitan
Sowa na tropie"**11.15** „Złote koło"
film kryminalny**13.00** „Przyjęcie na
dziesięć osób plus
trzy" film TVP**14.10** dok. „Wielcy
mistrzowie malarstwa"**15.10** „Wstęp Wolny"**15.30** „Janusz Olejni-
czak – wspomnienie"**16.05** „Ścieżki
chwały" dramat**17.40** S. „Prze-
prowadzki"**18.50** „XIX Między-
narodowy Konkurs
Pianistyczny im.
Fryderyka Chopina"**03.15** „Rośliny
trujące" film TVP**07.15** „Panorama"**07.35** „Joannici"**08.00** „Gwiazdor-
ska kuchnia Ani"**08.30** „Pytanie
na śniadanie"**12.40** „Przysta-
nek Ameryka"**13.00** Serwis Info**13.10** S. „Osiecka"**14.00** Rodzinka.pl**15.00** „Kulturalni PL"**16.00** „Serwis Info"**16.10** Kiedyś to było...**16.40** „Wynalaz-
ki na medal"**17.00** „Pan Mama"**17.30** S. „Bar-
wy szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów.
Krzyżówka"**18.50** „Te-
leexpress Extra"**19.15** „Słownik
polsko@polski"**19.45** „Panorama"**20.10** „Nad Niemnem.
Za wschodnią granicą"**20.30** „Program
informacyjny 19.30"**20.55** Pytanie dnia**21.25** S. „Czas honoru"**23.05** „Lecę za
miłością"**00.10** „Panorama"**08.05** „Był taki dzień"**08.10** „Fake czy
historia?"**08.40** „Był taki dzień"**08.45** „Ex Libris"**09.05** „Był taki dzień"**09.09** S. „Wojen-
ne dziewczyny"**09.50** „Tomek na
granicach... Rze-
czypospolitej"**10.15** „Po latach
niewoli wstaje Polska
1914–1918" film dok.**11.10** S. dok. „En-
cyklopedia II woj-
ny światowej"**11.30** S. dok. „Życio-
dajne rzeki Półwy-
spu Iberyjskiego"**12.25** „Zdobycy
Karpát" film dok.**12.45** „Piosenką
przez historię"**12.50** S. dok. „Od-
naleźć Zaginione"**13.15** S. „Zie-
mia obiecana"**14.05** „Ostatni
bój" film dok.**15.05** „Polska i świat
z historią w tle"**15.20** „Od Chłopów
do Nobla" film dok.**16.10** „Kuchnia
Jagiellonów"**16.35** S. „Koro-
na królów"**17.05** S. dok. „Sen-
sacje XX wieku"**17.50** „Zrzeszanie,
ach Zrzeszenie"**18.20** „Historia
na ten czas"**18.25** „Klerycy w
komunistycznej
armii" film dok.**19.15** „Piosenką
przez historię"**19.20** „Ex Libris"**19.40** „Flesz historii"**19.55** S. „Wojen-
ne dziewczyny"**20.40** S. dok. „Portrety
wojenne. Kobiety"**21.15** „Obłoki
śmierci" dramat**22.20** „Szerokie tory"**22.45** „Trzy losy, jedna
Polska" film dok.**23.35** „Świad-
kowie czasu"**23.50** „Piosenką
przez historię"**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w
obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Sól ziemi**01.55** Poczet Wiel-
kich Polaków**02.00** Msza świę-
ta z Jasnej Góry**03.00** Anioł Pański
z Ojcem Świętym
Leonem XIV**03.15** Rozmowy
niedokończone**04.20** Różaniec**04.50** Credo: Wia-
ra Kościoła**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Tam, gdzie
Bóg płacze**06.10** Sanktu-
aria polskie**06.30** Odpowie-
dzialni za Kościół**07.00** Szkoła ob-
mowy, czyli nędza**08.35** Blask prawdy**08.55** Poczet Wiel-
kich Polaków**09.00** Informacje dnia**09.15** Wieś to
też Polska**10.15** Słowo życia**10.20** Mateczni-
ki Polskości**10.30** Moja kato-
licka rodzina**10.55** Święty na
każdy dzień**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy
niedokończone**12.20** Stan Bezpie-
czeństwa Państwa**12.30** Warto być ojcem**12.45** Muzycz-
ne chwile**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Na pallotyń-
skim wzgórzu**14.30** Msza świę-
ta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** My trzyma-
my z Bogiem**16.25** Ukraińska zbrod-
nia w Hucie Pieniackiej**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Sanktu-
aria polskie**17.30** Porady Me-
dyczne Bonifratorów**18.00** Świadkowie**18.30** Moja parafia**18.55** Poczet Wiel-
kich Polaków**19.00** Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Rozmowy
niedokończone**20.25** Święty na
każdy dzień**20.30** Poznaje-
my Polskę**20.45** Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Ojczyzna**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski
Punkt Widzenia**23.00** Z wędką nad
wodę w Polskę i Świat**23.30** Weiss**7.00** Fani czte-
rech kółek**9.00** Jak to działa?**10.30** Łowcy staroci**12.00** Fani czte-
rech kółek**17.00** Nagi instynkt
przetrwania**17.30** Jak to
jest zrobione**18.00** Zapomnia-
ne i upuszczone**19.00** Jak to jest
zrobione?**20.00** Fani czte-
rech kółek**21.00** Nagi instynkt
przetrwania**23.00** Zabój-
cze łowienie

Przeprowadzka do Toskanii? Zapłacą za to 20 tys. euro

Wioska Radicondoli wygląda niczym pocztówka z serca Toskanii. Jeszcze nie tak dawno mieszkało tu ok. 3 tys. osób. Dziś liczba ta spadła do 966 mieszkańców, a ok. 100 z 450 domów stoi pustych. Aby ożywić miejscowość, lokalne władze postanowiły działać zdecydowanie. W 2023 r. Radicondoli uruchomiło program wsparcia dla nowych mieszkańców, oferując do 20 tys. euro każdemu, kto zdecyduje się kupić i zamieszkać w jednym z pustych domów. Dodatkowo miasto dorzuca 6 tys. euro na pokrycie wydatków związanych z przeprowadzką, ogrzewaniem czy transportem.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Francuskie znaczki pocztowe o zapachu croissanta

Państwowa poczta francuska La Poste wydała blisko 600 tys. znaczków o zapachu croissanta. Inicjatywa ma być formą oddania zasług jednemu z symboli francuskiej kuchni. By poczuć zapach wypieku, wystarczy potrzeć znaczek. Kosztuje on jednak o 71 centów

więcej niż tradycyjny — cena to 2,10 euro.

Nietypowe znaczki mają być hołdem dla „symbolu francuskiej gastronomii” — podała La Poste na swojej stronie internetowej. To już druga podobna inicjatywa. Rok wcześniej ta sama instytucja wprowadziła do obiegu znaczki o zapachu bagietki — stało się to przed Letnimi Igrzyskami Olimpijskimi w Paryżu.

Oszczędź sobie nerwów!

Doradzimy, sprzedamy, zamontujemy
opony zimowe, a także **tanio**
przechowamy letnie na następny sezon!

ul. Birbynių 4A
Rezerwacja
na wymianę opon:
+370 655 244 03

ul. Linksmoji 5
Rezerwacja
na wymianę opon:
+370 652 119 44

Sprzedaż
opon:
vprekyba@klion.lt
+370 685 040 79

■ Ten fortepian widział lepsze dni, ale wciąż potrafi zadziwiać Fot. Marian Paluszkiwicz